

LUTHERSK KIRKETIDENDE

INNHOLD

Om håp, verdighet og frihet / Kirkens Ressurssenter mot vold og seksuelle overgrep, i ett ti års perspektiv / Teologien og livet / Fra bokfronten / Fra bispedømmerådene og Kirke-departementet

SØNDAGSTEKSTEN

Julaften (4. søndag i advent) - Ernst-Modest Herdieckerhoff

Julenatt/ottesang - Kjell A. Skartseterhagen

Juledag - Sjur Isaksen

Kirkens ressurscenter har overbevist mange av oss om at vi har vært unnvikende og virkelighetsbenektende.

Om håp, verdighet og frihet

Kirkens ressurscenter mot vold og seksuelle overgrep har i ti år bidratt til å synliggjøre det som var skjult og tildekket, og til å styrke beredskapen i kirken, både sentralt og lokalt.

Det handler om håp, verdighet og frihet, hvilket også er navnet på den gudstjenesteliturgen som ressurscenteret har utviklet. Det viktigste og vanskeligste var å lære å snakke sant om det

vonde. Derfor innledes denne liturgien med et inngangssord som med rette sier at kirken ikke alltid har vært et sted hvor det har vært mulig å fortelle om incest og overgrep; at kirken ikke har villet eller orket å høre på og forstå. Gjennom disse ti år har Kirkens ressurscenter gradvis omformet vår måte å snakke på og handle på, slik at det nå er mulig å fortelle. Men sannhet og åpenhet trenger et rom. Kirkens ressurscenter er et slikt rom, et "rom for mørke, et rom for det som er vondt og vanskelig; et rom for håp og frihet; et rom for verdighet; et rom for skatter".

I dette nummer av Luthersk kirketidende skriver daglig leder i Kirkens ressurscenter, Elisabeth Torp, om visjonene for en kirke som har tatt innover seg at overgrep skjer. Det har handlet om å avdekke det som skjer og har skjedd, og det har handlet om å ta innover seg at overgriperne kan være betrodde og respekterte mennesker, og at dette gjør det særlig vanskelig for ofrene å stå frem eller bli trodd når de forteller om det de har opplevd.

Det var på mange måter en tragedie - både for ofrene og for kirken - da dette vanskelige tema i sin tid ble løftet frem av forskeren Eva Lundgren. Hennes bøker var ofte så unyanserte og hennes påstander så lite troverdige at det var for enkelt for kirken å avvise problemstillingen. Hun har måttet tåle mye motstand gjennom mange år, og dette er hun til dels skyld i selv. Men hun var en "varsler", og det må være mulig i dag å si at kirken og de frivillige kristne organisasjonene burde tatt henne mer på alvor og vist en langt større grad av selverkjenneelse. Heldigvis var det flere andre som holdt fast i problemstillingen, og ikke lot seg skremme fra å fortsette å utfordre kirken og kristne miljøer på overgrepssproblematikken. Men det skjedde ikke uten store personlige omkostninger. De som stod frem og fortalte sin historie opplevde ofte at de ikke ble trodd, og led således dobbel overlast. Kirkens ressurscenter har overbevist mange av oss om at vi har vært unnnvikende og virkelighetsbenektende. Det burde ikke være overraskende at kirken rommer mange makt-

mennesker og overgriperer. Mange oppsøker nettopp kirken og kristne miljøer fordi de har opplevd traumatiske ting, og fordi de søker en styrke og en autoritet utenfor seg selv, ofte som følge av et svakt selvbilde - noe som også kan skyldes forkyndelse og påvirkning i kristne miljøer. Rapporter om overgrep i kirkelig sammenheng har for lengst tatt fra oss den destruktive uskyldstilstanden og den selv gode fortrenghing. Det forundrer kanskje at en luthersk kirke skulle være så sen til å innse menneskets svakhet og ondskapens spillerom. Man kan ha vanskelig for å ta inn over seg at en som forretter gudstjenester, forkynder om synd og nåde eller på sjarmerende vis leder menighetsrådsmøter, kan være en overgriper.

For kirken og ikke minst for de kirkelige utdanningsinstitusjonene er det avgjørende å ha den rette innsikt og få hjelp til de rette virkemidler i møte med potensielle overgriperer.

Samtidig er vi som kirke og som enkeltmennesker helt avhengige av å tro godt om hverandre, for å styrke hverandre og løfte hverandre frem. Men godhet og naivitet er forskjellige ting. I vår kirkelige tradisjon har vi også lagt så stor vekt på rettferdiggjørelse og synds-

tilgivelse at vi tenker at både synden og syndens resultat er borte så snart den er bekjent. Noe av det viktigste vi kan gjøre nå er å komme ut av uskyldstilstanden når det gjelder overgriperer. Det betyr ikke at vi skal sette i gang hekseprosesser, men at vi tar overgriperens problem og faren for gjentakelse på alvor. Vi må rett og slett bruke vår lutherske teologi til å få et realistisk syn på mennesket. Det er en grunn til at man alltid skal være to som teller opp kollekten.

I Luthersk kirketidende nr. 17 skrev Benedicte Ericson en gjennomgang av bibeltekster som peker på problemstillinger knyttet til det arbeidet Kirkens ressurscenter har drevet i ti år. Hun fokuserer ikke bare på ofrene, men også på overgriperne. For kirken og ikke minst for de kirkelige utdanningsinstitusjonene er det avgjørende å ha den rette innsikt og få hjelp til de rette virkemidler i møte med potensielle overgriperer. Heldigvis er det nå en helt annen bevissthet om makt i menneskelige relasjoner, enten dette tøves i familien eller i profesjonelle relasjoner. Men fremdeles er det langt igjen før vi ved utdanningsinstitusjonene kan

si at vi lykkes i å integrere kunnskaper og holdninger i forhold til overgrepssproblematikken. Det gjør det ikke enklere at man i de kirkelige profesjonsstudiene heller ikke har anledning til å foreta de samme skikkethetsvurderinger som nå er lovfestet for lærerutdanninger og utdanninger i helse- og sosialfag. På tross av at de tre teologiske fakultetene var samstemte i sin anbefaling om å innføre dette, ble det ikke imøtekommet av departementet ved den siste lovendringen i juli i år. Men det er likevel mye som kan gjøres for å fange opp mulige tilfeller gjennom en tydeligere bevissthet om problemfeltet både i undervisningen og i veiledningen og evalueringen av den enkelte student. Benedicte Ericson skrev at hun oppriktig mente at det var mulig å gjøre noe i den fasen et menneske var i ferd med å bli en overgriper, det hun beskriver som "alternativet til for-

dømmelse". Men det krever av oss andre at vi tilegner oss en kunnskap om et tema vi helst ikke vil vite av, og at vi må forholde oss til egen skam. Det er ikke minst viktig at alle som utdannes til kirkelig tjeneste får en klar forståelse for overgrepssproblematikken, lærer å tale åpent om dette, og tar med seg denne innsikten inn i sine arbeidsforhold i menigheter og organisasjoner. Kirkens ressurscenter har vært og vil fortsatt være svært viktig. Men minst like viktig er den lokale beredskap og den kunnskap og klokskap den enkelte medarbeider i kirken har tilegnet seg.

VIDAR L. HAANES
Vidar.L.Haanes@mf.no

Kirkens Ressurssenter mot vold og seksuelle overgrep, i ett ti års perspektiv

Visjoner for en kirke som har tatt innover seg at overgrep skjer

AV ELISABETH TORP, PREST OG DAGLIG LEDER.

Bakgrunn

Vi har lagt bak oss et 10 år hvor vi på kirkelig sektor på ulike måter offisielt har markert en tydelig stillingstagen mot vold og overgrep. Den tydelige stillingstagen har i et perspektiv handlet om Ressurssenteret, men det har også ikke minst handlet om etablering og drifting av en lokal beredskap i det enkelte bispedømme, som en støtte til den utsatte og i form av at en har sikret seg tverrfaglig kompetanse gjennom de fagetiske personalrådene.

Innsatsen fra kirkens sider er forankret i vedtak i kirkemøte og bispemøte. Vedtakene inneholdt en tydelig stillingstagen mot menns vold mot kvinner og en intensjon om en handlende kirke. Vedtakene har i årene som er gått blitt brukt for alt de er verdt og har virkelig representert en forpliktelse som det har vært vanskelig å komme utenom. Også Eva Lundgrens forskning og dokumentasjon har ligget til grunn, blitt mer og mer bekreftet og fått sin anerkjennelse av kirken først mange år etter at den var gjort kjent.

Innenfor de fleste organisasjonene i den norske kirke har en tilsvarende lagt til rette for en beredskap, primært som en støtte til den utsatte. Også i mange av de andre kirke-

samfunnene i Norge har en ved etablering av en beredskap, synliggjort en bevissthet omkring forekomst av overgrep innenfor egen sammenheng. Det gjennomgående i de ulike kirkelige sammenhengene har vært utarbeidelse av rettingslinjer for håndtering av situasjoner der overgrep har funnet sted innenfor sammenheng og ikke minst har det vært investert i å drifte et opplegg rundt håndtering av overgrepssaker. Også de forskjellige kirkelige utdanningsinstitusjonene har integrert et kunnskaps og holdningsperspektiv i forhold til overgrepfeltet. Gjennom arbeidet med å profilere kirkens holdning og handling overfor den menneskelige empiri av overgrep og krenkelser har kirkene fått til noe nytt og viktig, noe helt nødvendig, noe i og for seg enestående. Arbeidet representerer en type *pionervirksomhet* som har fått følger. Det som har skjedd utgjør en forskjell fra slik det var og en forbedring som det er grunn til å være stolt av.

Hva det har handlet om

De 10 år har frem for alt handlet om å *avdekke*, om å få kjennskap til og innsikt i en menneskelig empiri som er forbundet med taushet og hemmeligholdelse.

Det er også et 10 år som har handlet om å gjøre mye galt, ikke være godt nok forberedt, ikke forstå rekkevidden, ikke orke å forholde seg til menneskers formidling av hva de har opplevd, ikke våget å tro at betrodde og respekterte mennesker også er overgripere.

Vi har blitt rystet og skremt over at mennesker kan være så beregnende og gjøre så vondt mot et annet menneske.

Først og fremst har kirken blitt utfordret, på sin forståelse av hva overgrep og krenkelsers er og gjør med den og de som er involvert og rammet og på nødvendigheten av å handle.

Hva vi har skjønt

Ut av naiviteten

Den første psykologen på Ressurssenteret sa det så fortreffelig for mange år siden; "i kirken tror dere for godt om hverandre" Kom dere ut av den naiviteten! For den utsattes skyld.

Den realitet at overgrep også skjer i kirkelige miljøer og av kirkelige tillitspersoner og kristne mødre og fedre, innebærer hele tiden et moment av overraskelse og rystelse, men kanskje mest av det første. For ingen hadde trodd at det ofte er den mest populære, den høyest aktede, når det gjelder hvem som er overgriper i en kirkelig sammenheng. Og tilsvarende når det gjelder den utsatte, er han/hun først og fremst helt alminnelig og normal.

Det har handlet om en erkjennelse av et stort omfang av overgrep og dermed hvor vanlig det er å være utsatt for overgrep og at det er mange som gjør seg skyldig i overgrep.

Maktperspektivet

På kirkelig sektor har en våknet i forhold til hvilken betydning makt og særlig misbruk av makt har i tillitsrelasjoner, familiære så vel profesjonelle. Vi har oppfattet det slik at kirkens møte med overgrepsfeltet på en ny måte har synliggjort maktperspektet i de menneskelige relasjonene, og gjort det mulig og nødvendig å snakke om makt på en sannere måte. Gjennom møte med hva overgrep er, nemlig først og fremst misbruk av makt måttet en begynne å forholde seg til og ta stilling til den realitet, at den kirkelige tilsatte eller betrodde tillitsperson har makt. Forståelsen av

makt inn i de kirkelige sammenhengene kan oppfattes som fremmed og som en trussel til en kristen fromhetstradisjon med ydmykhet og tjenersinn som ideal.

Kjønnsperspektivet

Møte med overgrep har både bekreftet et historisk sett, tradisjonelt kjønnsrollemønster og det har utfordret de tradisjonelle kategoriene. Fremdeles er det slik og vil fortsette å være det, at det er flest menn som forgriper seg og flere kvinner og jenter enn menn og gutter som utsettes for overgrep og vold. Men å være avmekting og underlegen som f eks kategorien barn, er en både som gutt og pike, logisk nok. I maktposisjon er også kvinner, som f eks morsrollen og dermed mødre makten. På ulikt vis formidler den utsatte ofte hvor rammet en opplever seg av mors svik direkte eller indirekte, eller som vi f eks møter det i fortellingene fra de kristne barnehjemmene, der det er flest kvinner i maktposisjoner som krenker og misbruker både gutter og jenter.

Seksualitet og skam, følelser og hindringer

Overgrep berører også synet på og forholdet til kropp og seksualitet. Det er generelt vanskelig å snakke åpent og sant om kropp og seksualitet. Ofte kan en høre hvorledes den som skal si noe om overgrep virkelig tar sats for å si de ordene en må si for å kunne snakke om overgrep. Og det er en spesielt krevende balansegang i forhold til å skulle komme inn i det som regnes som menneskets mest private og intime rom. Det er helt naturlig å kjenne egen skam når det snakkes om overgrep. Bare tanken på at overgrep skjer, gjør oss skamfulle. Det fortvilede er at egen skamfølelse hindrer oss i å være til hjelp for den utsatte. På en særskilt måte er den som representerer kirken i møte med overgrepsutsatte utfordret til å finne en måte å passere følelser som skam, sinne, sorg og raseri.

Ondskap

Mange med overgrepserfaring kan i ettertid beskrive det vonde som har skjedd som ondskap. Det er sterkt å høre beskrivelse av en slik opplevelse. Det ligger en form for avdekking av hva det som har skjedd til grunn for en slik

beskrivelse. Overgrep er noe annet og noe mer enn feil eller galt eller synd. Overgrep er erfaring som rammer og lammer dypt i mennesket og som skader ofte grunnleggende og omfattende. Overgrep er en motivert handling ut i fra overgriperens eget strev og avmektighet. Overgrep er noe mennesker gjør i sin fortvilelse for å løse egen avmakt. Overgrep kommer aldri fra Gud.

Hva har blitt annerledes?

Vi tror at det som har skjedd disse 10 årene representerer en forskjell og gjør at noe har blitt annerledes. Det er berettiget ved en tiårs-markering å løfte frem resultatet av den innsats som er gjort.

- *For den utsatte*, i beste fall en opplevelse av å ikke lenger være alene om det vonde som har skjedd. Kanskje kan det oppleves i alle fall i glimt at en ikke lenger er så ensom i forhold til ens egen erfaring av overgrep. Og for noens del vil den oppmerksomheten overgrep har fått bidra til at en skjønner mer av det som har vært forvirrende og uklart når det gjelder egen erfaringen. Det er i alle fall å håpe på og tro på en slik effekt. Det er mange innen de kirkelige miljøene som vil av hele sitt hjerte gjøre det beste de kan for den som har opplevd overgrep. Det i seg selv at noen vil noe, at noen engasjerer seg, mener noe, bryr seg representerer en forskjell i forhold til slik det opplevdes i overgreps situasjonen. Da var den enkelte helt alene og det som skjedde var det ikke mulig å snakke om

- *For kirken*, ingen vil lenger si at overgrep ikke finnes også innenfor kirkelige miljøer, selv om det fremdeles er mange som bidrar til å usynliggjøre og bagatellisere.

Det er i kirkene og organisasjonene mye velvilje, ja, men også mye som hindrer. Vi har blitt spesielt opptatt av at hindringene ofte er knyttet til den enkelte som møter overgreps-historien og hans/hennes egne reaksjoner på det som blir formidlet. Vi tror det vil være avgjørende for fremtiden om og på hvilken måte det er mulig å aktivt forhindre at omgivelsenes reaksjoner som ofte er av følelse-messig karakter ikke hindrer og gjør det vanskelig for den utsatte.

- *For overgriper*. I beste fall kan det være slik at den oppmerksomhet og åpenhet som i større

grad nå er tilstede vil gjøre det mer vanskelig å begå overgrep. Åpenheten kan være positiv og redusere omfang av overgrep. Men åpenheten kan også gjøre overgriper mer desperat og dermed påføre den utsatte mer trusler og krav om å ikke si noe til noen. Men dessverre kan vi gjerne si, vil nok de fleste overgripere opprettholde en manglende innsikt og forståelse av hva vedkommende har gjort seg skyldig i. For det menneske som skader og gjør ondt mot et annet menneske er det ofte slik at det å fortrenge eller omskrive det som har skjedd er den eneste måte å kunne leve med det på.

Hva er utfordringene nå?

Vi har foran oss 10 nye år hvor kirken skal opptre enda mer kvalifisert og bli enda mer skikket til å møte mennesker som er rammet av overgrep og mennesker som rammer andre med sitt eget strev.

Et aktivt arbeid mot overgrep og krenkelser vil aldri vil være forgjeves. På denne bakgrunn blir det umulig å gi seg. Kirkene og de kirkelige miljøene må fortsette med det vi har gjort og samtidig avansere og bli enda flinkere til å støtte og beskytte den utsatte. Kirken kan aldri bli god nok, men det er viktig at vi gjør så godt vi kan. Og det skal ikke så mye til, for å gjøre en forskjell. Vi har sett at det nytter.

Et barne- og ungdomsperspektiv

Et perspektiv vil vi spesielt nevne. På Ressurs-senteret ser vi at de som formidler seg stadig er yngre. Dette kan ha sammenheng med at en i større grad nå hører andre snakke om overgrep, at det skjer og gjelder andre osv. Innen Den norske kirke har f eks ungdommens kirkemøte tatt prisverdig initiativ til at overgrep som oppvekstvilkår for mange innen det kirkelige barn og ungdomsarbeidet blir satt på dags-orden og gjort noe med. Dette gir også viktige perspektiver og spennende utfordringer inn i den satsing som gjøres lokalt innenfor tros-opplæringsreformen. Helt generelt vil vi si at det er en rett utvikling å fokusere på forekomst av overgrep blant barn og ungdom både i et forebyggende perspektiv og med hensyn til å muliggjøre at en på et tidligere tidspunkt kan komme til med støtte og lindring.

En vedvarende realitet

Det er nær sagt vemodig å si det, men overgrep vil fortsette å ramme uskyldige mennesker i sårbare situasjoner. Og det vil fortsette å være en stor belastning for den utsatte å skulle formidle seg og ikke minst bli trodd og tatt hensyn til.

Utrettelig snakke om overgrep

Det viktige er og blir at overgrep blir snakket om, gitt oppmerksomhet, det har en opplysende effekt, og vil både kunne lindre og hindre.

Vi har foran oss en stor utfordring knyttet til å finne en form på hvordan gjøre det lettere å snakke om overgrep, helt generelt å snakke om det ubehagelige og skamfulle. Og det er en utfordring å snakke om overgrep på en måte som inngir respekt for den og de som er rammet. Og det er en utfordring å formidle kunnskapen og historiene på en slik måte at det utløser engasjement og respekt for den og de involverte. Når vi får det til representerer det igjen noe som kan gjøre det lettere for den og de det gjelder i deres kamp for å finne ut hva det er som har skjedd og hva en skal gjøre med det.

Romme det kompliserte, herunder overgriper

På Ressurssenteret er vi mer og mer fokusert på nødvendigheten av å romme det kompliserte, med en tydelig stillingstagen mot volden og uretten. På en særskilt måte utfordres kirkene til å inkludere det vanskelige, å bryte stengsler. Den pionerperioden som ligger bak oss, har gjort oss mer avanserte i vår tilnærming. Fra Ressurssenteret side er vi opptatt av utvikle gode metoder og redskaper ut i fra det vi nå vet. Inn i det kompliserte ligger det bl a å romme den som har gjort og ofte fortsetter og gjøre seg skyldig i overgrep og krenkelser. Det er nødvendig å finne en balanse mellom overgriperes skyld og ansvar, og samtidig by på støtte og profesjonell for å hindre nye overgrep. Også for den utsatte er det viktig at andre tar overgriper på alvor, det kan lette på den utsattes skyld og ansvarsfølelse. Det trengs en kunnskapsutvikling i kirken med hensyn til å skjønne de ulike forhold som muliggjør vold.

Teologisk

Kirken utfordres i møte med overgrepsproblematikk å formidle at Gud tar tydelig stilling mot uretten, er nærværende når vonde ting skjer og vil kjempe for den som er svak og såret og mot uretten. Overgrepsfeltet har fått et rettighetsperspektiv. Retten til et liv uten overgrep og krenkelser, er et dekkende slagord, også for kirken. Overgrep skjer, men det skal ikke skje, det bryter med slik Gud vil at mennesker skal ha det i livet og slik mennesker skal være overfor hverandre. I kirken er det null toleranse for overgrep. Gud forholder seg med en tydelig stillingstagen til menneskers onde handlinger. Jesus fortellingen er det beste eksempel på hvordan Gud forholder seg til det faktum at mennesker gjør vondt og skader andre. Samtidig er det en utfordring å snakke om overgrep som ondskap og menneskers onde handlinger. I det ligger plassering og fastholdelse av skyld i et menneskelig perspektiv og en overgivelse til Gud som den som skal dømme. Gud tar tydelig avstand fra menneskenes onde handlinger og er opptatt av at sannheten setter mennesket fri.

Styrke den faglige kompetansen lokalt

Kunnskapen og mye av den gode praksis sitter i mange sammenhenger mest i det sentrale organet, hos ledelsen. Det er viktig nok, men ikke tilstrekkelig; Vi tror den store satsing videre vil være på lokalt plan, inn i de ulike sammenhengene, der vi vet at overgrep skjer og mennesker er rammet og lider.

Oppsummering

Ett mål; i de kirkelige sammenhengene er det null toleranse for overgrep.

En visjon; fortsatt og utrettelig støtte den utsatte, og i større grad romme det kompliserte, herunder å inkludere overgrepet og krenkelsens kjerne, dvs overgriperen, han/hun som har forårsaket uretten og lidelsen.

Hva kan kirken være for den som er rammet?

Ambisjonen er å være et godt sted å være. Det forutsetter en vilje til å romme den enkeltes erfaring slik den er opplevd og blir fortalt. Og det innebærer et enda større mot til å være tydelig tilstede, vise respekt og støtte den enkelte.

Hva kan kirken være for den som rammer andre?

Kirken kan hvis den vil på en helt annen måte enn til nå, være et sted for overgriper, der vedkommende blir møtte med respekt for den han/hun er, samtidig som det tydelig tas avstand fra det vedkommende har gjort og en er på tilbudssiden med kvalifisert faglig hjelp til den som har rammet andre. Det er ikke en god løsning for noen involverte å støtte overgriperen ut og overlate vedkommende til seg selv og nye arenaer hvor han/hun kan fortsette å løse sin egen avmakt ved å gjøre andre avmechtig.

Vi ønsker oss 10 nye år hvor kirken viser at den kan opptre enda mer kvalifisert og bli enda mer skikket til å møte mennesker som er rammet av overgrep og mennesker som rammer andre med sitt eget strev, ved å begå overgrep.

Vi kan aldri bli gode nok, Det er viktig at vi gjør så godt vi kan. Det skal ikke så mye til, for å gjøre en forskjell.

Etterord

Verdighet og perle - en jubileumsaksjon

Vi har på Ressurssenteret vært opptatt av å finne en profil på våre 10 års jubileumsmarkeringer. Vi har ønsket å fornye et engasjement på den ene siden og på den andre siden bringe inn noe av det som de 10 foregående årene har gitt oss innsikt i.

Perlen som verdighets symbol har gitt oss mening. Vi ønsker å knytte et innhold som en hilsen fra Ressurssenterets arbeid nettopp ved å bruke perlen som symbol. Perlen er historien om forvandling. Muslingens reaksjon på fremmedlegeme er å kapsle det inn i perlemor. Perlen vokser rundt det som smerter, som en beskyttelse og hjelp til å leve når vondt har rammet. Perlen kan minne om den verdigheten som alle eier, For den som har vært utsatt for overgrep kan det oppleves som om verdigheten har blitt borte. Og en trenger andre mennesker hjelp til å finne den igjen og ta den tilbake.

En perlenål, et verdighetstegn som kan brukes av kvinner og menn. Perlenålen er laget av sølv og kulturperle og er produsert i samarbeid med smykke kunstneren Ingjerd Hanveold. Perlenålen kan kjøpes for kr 150.-

En marmorperle, på størrelse med en tennisball, den er tenkt til bruk i en liturgisk sammenheng og står sammen med en liturgisk tekst knyttet til gudstjenestens kyrie- og glorialedd. Som et utgangspunkt ønsker vi at en slik liturgisk markering skal finne sted i lokalmenigheten 1. eller 2. søndag i advent og/eller når det passer i den enkelte sammenheng. Det er også en utfordring knyttet til at et nyskrevet liturgisk ledd med en symbolhandling blir innarbeidet som noe gjentakende i den enkelte menighet. Marmorperlen sendes i et begrenset antall til hvert prosti og det kan bestilles flere ved behov. Det hele er laget i et samarbeid med kirkelig kulturverksted.

Et ressurshefte, Ressurssenterets tverrfaglige stab har skrevet ned sine erfaringer og sin refleksjon rundt det tverrfaglige arbeidet som er gjort i de ti årene som er gått siden starten. Ressurshefte vil bli gjort tilgjengelig i trykket og elektronisk versjon i løpet av høsten

For nærmere informasjon, se Ressurssenterets hjemmeside;
www.kirkens-ressurssenter.no

Teologien og livet

SLUTTAVSAR TIL OLE FREDRIK KULLERUD FRA PER H. ANDERSEN

Jeg takker for et ryddig svar i LK nr. 16. Jeg vil gjerne gi en sluttkommentar.

Med all respekt tror jeg Kullerud gjør det mange konservative teologer gjør: De tenker at egen posisjon er Kirkens berettigede tro, og dermed blir andre standpunkt forsøk på å underminere dette. For meg blir det omvendt: Jeg mener at vi i hver generasjon må søke å forstå vårt grunnlag på nytt og betrakte Skriften nettopp med våre briller i vår samtid, uten dermed nødvendigvis å forkaste det som har vært ment før, noe som i luthersk tenking er prinsipielt mulig, siden vi bygger på Skriften alene.

Jeg mente at det å "spille Skriften ut mot bekjennelsen og kirkens læretradisjon" nettopp er prinsipielt mulig, selv om jeg ville formulert dette annerledes. Luther la seg jo ut med kirkens læretradisjon, og han hevdet at det var Skriften alene som skulle være vår rettesnor. Da kan vi ikke til syvende og sist være bundet av noen bekjennelse såfremt den strider nettopp mot Skriften. Enhver teolog bør jo granske Skriften nettopp ut fra denne rettesnor. Ellers blir teologien et finurlig system for å opprettholde gamle dogmer uten å ha noen egen refleksjon.

Det høres unektelig forferdelig ut når min teologiske posisjon beskrives i kategorier som i hovedsak går ut på at jeg plukker ut det som passer. Men jeg mener at Jesu utsagn i Bergprekenen og i annet stoff fra ham er så radikalt forskjellig fra annet stoff i Det nye testamente at det kan ikke forenes. Eventuelt måtte man i stedet velge de krasse passasjene om loven for å komme til rette med dette.

Man må altså foreta et valg når det gjelder tolkning. Det gjelder mange andre bibelvers også, og det er nettopp det teologien skal beskjeftige seg med. Vi kan ikke la oss blende av vedtatte sannheter som kanskje står i motstrid til Bibelen.

Luthers reformasjon var nettopp et oppgjør med vedtatte sannheter, og hva er det som hindrer oss i å tenke slik når det gjelder den lutherske tradisjon også? "Bibel og bekjennelse" er jo språklig kompatibelt med det katolske "Skriften og tradisjonen".

At jeg så kan kritiseres for å ta feil i tolkningen eller være inkonsekvent, det er det Kulleruds rett å hevde, og jeg må da lytte og se om kritikken stemmer.

Lov og evangelium er en god metafor, men etter mitt syn kan den ikke brukes slik klassisk lutherdom hevder: nemlig å vise hvor små og ynkelige vi er, og dermed bli knust for så å motta Guds nåde. Den Guds nåde som skal komme etter dette, er ikke virkelig nåde, det minner mer om seierherrens overmakt, som gir nåde i stedet for straff. Ydmykelsen er det ikke vi som skal oppleve, det har Kristus opplevd i vårt sted.

Den klassiske forsoningslære er også en god metafor, men den kommer forholdsvis til kort i vår moderne tankeverden - den må "oversettes" til våre samtidskategorier.

Jeg kunne vært mer presis om fariseisme. Jeg har ikke presisert godt nok at det handler om to ting: fariseismen som retning - og fariseisme som en betegnelse på lovtrelldom og dømmesyke. Den fariseiske retning tror jeg ikke nødvendigvis var dømmende eller

hyklersk. Jeg tror det var et oppriktig forsøk på å forstå Guds vilje. Men det er en grunn til at fariseisme som begrep festet seg, og det er at nettopp dette systemet førte etikken ut i det absurde og gav grunnlag for maktovergrep. Det er det Jesus angriper, og jeg forstår hans krasse uttalelser om fortapelse og straff som en talemåte rettet mot fariseerne, for å rette deres egne dommer mot dem selv i deres eget språk.

Når jeg snakket om hvorvidt teologien skal styre livet eller omvendt, var det selvfølgelig spissformulert. Men det dreier seg jo om to motsatte holdninger: Enten skal man overstyre livet med objektive sannheter, uten å skjule til hvilke virkninger dette har for enkeltmennesker i en aktuell situasjon, eller man kan la seg veilede av hvordan mennesker faktisk har det, for dermed å undersøke hvordan man kan forstå Jesu utsagn i forhold til dette.

Den første av disse holdningene har ført til mye elendighet, ikke minst for homofile. For da trenger man jo ikke la seg korrigerende av livet selv. Om mennesker ikke forstår at de må avstå fra homofilt samliv eller sex utenfor ekteskapet, er det fordi de ikke forstår at Guds kjærlighet er skjult i meningsløse forbud.

Guds kjærlighet kan aldri være skjult. Man kan nok ta feil i en gitt individuell situasjon og ikke forstå at man er på gale veier, men når mange mennesker lider under forbud som synes meningsløse og frembringer lidelse, nytter det ikke å si at disse lidelsene egentlig er resultat av Guds kjærlighet. Det gir ingen troverdighet.

Derfor har teologien plikt til å måle livet etter to måleenheter: Bibelen og livet selv. Og det er ikke sikkert Bibelens bokstav da vil gå av med seieren.

Jeg kan ikke se at jeg står for noen anti-teologi. Jeg prøver å tenke teologisk og vurdere ulike standpunkter opp mot hverandre. Men hvis man mener at det ene standpunktet er opplagt og objektivt, så er det ikke rart at en som jeg kan beskyldes for å skjære til alt så det blir en smakelig teologi. Alle står vi i fristelsen til å tolke Skriften og utøve teologien i forhold til det vi liker. Nettopp derfor er teologisk refleksjon viktig.

Det finnes to syn på homofilt samliv i kirken. Det er alles rett å forsvare sitt syn. Kullerud har

rett til å mene det han gjør, men da må han også akseptere at andre kommer til andre standpunkt. Jeg betviler ikke hans redelighet og vilje til å finne ut hva som er rett tolkning av Skriften. Og jeg håper da at han vil fortsatt forsvare sitt standpunkt, noe annet ville selsvagt være hykleri. Men da må han akseptere at jeg forsvare mitt, ut fra en like ærlig overbevisning. Det finnes en objektiv sannhet, men den er ikke en formulering.. Den objektive sannheten er en person, Kristus selv, ikke de lærer vi måtte utlede i vår menneskelig ufullkommenhet.

Det er ikke noe argument at vi ikke kan tolke annerledes, fordi "det alltid har vært slik".

Vi kan ikke i lengden opprettholde to syn i kirken. Det utsagnet står jeg for. Men det betyr ikke meningsterror eller lytting med holdbarhetsdato. Det dreier seg om menneskers rett til å realisere Guds kjærlighet - og sin egen. Jeg prøver hele tiden å lytte til Kulleruds argumenter, og han har ennå ikke overbevist meg om at han har rett. For meg står det derfor klart at en praksis som innebærer undertrykkelse av mennesker, ikke er et uttrykk for Guds kjærlighet.

Kullerud har problemer med fortapelsen, fordi han må tro på den. Den fortvilelsen forstår jeg, og jeg har respekt for at man må tro på ting man ikke liker. For meg går fortvilelsen imidlertid på at fortapelsen forkynnes og brukes av mange som maktmiddel - etter min mening stikk i strid med den kjærlighetens Gud som Jesus forkynte. Å si at homofile - eller noen som helst ut fra sin livsførsel - ikke skal "arve Guds rike" - står for meg som en underkjennelse av Guds omsorg og kjærlighet og blir blasfemisk (gudsbespottende).

Til slutt vil jeg si at det hadde vært fint om konservative teologer sluttet å slenge rundt seg med beskyldninger om lettvinthet og skape inntrykk av at noen teologer bare velger ut det de vil av Skriften. Vi kommer ikke noen vei i teologisk debatt og refleksjon om vi ikke anerkjenner alle parters rett til å tolke skriften etter egen samvittighet.

Dette var mitt sluttbidrag til denne debatten. Her var ikke plassen for å gå i dybden, men jeg stiller gjerne til debatt i andre fora om det er ønskelig.

FRA BOKFRONTEN

Gerhard Pedersen:

Forventningens glæde – en bog om kristen spiritualitet.

Aros Forlag, Frederiksberg 2005, 176 s.

De siste årene har sett mange utgivelser av bøker om kristen spiritualitet. Både i Norge, Sverige og Danmark har flere forlag etablert egne bokserier som har som formål å belyse den kristne spiritualitetens egenart. Åpenbart svarer dette til et behov i tiden. Mange uten noen form for kirkelig tilhørighet er på leting etter annen åndelig næring enn den fattigmannskost som en materialistisk konsumkultur byr på. Samtidig kan det registreres en uro også blant troens folk. Mange bærer på en lengsel etter fornyelse - både av eget trosliv, av den felles gudstjenestefeiring, og av kristen praksis i verden. Det er denne lengselen de nye bøkene om kristen spiritualitet retter seg mot. Det er godt at de skrives. Det utgis her mye verdifull litteratur som gir næring for troen og som utvider våre kunnskaper om rikdommene og mangfoldet i den kristne spiritualiteten.

Den bok som her skal omtales må ses i en slik sammenheng. Den henvender seg først og fremst til lesere som er fortrolige med et kristent språkunivers og har et forhold til den

kristne gudstjeneste. Forfatteren ønsker å vise vei inn til de åndelige skatter som den kristne tro rommer, og samtidig vise hvordan denne tro angår "vores konkrete liv i hverdagen." (s 160). Hvordan lykkes han i denne målsetting?

Jeg gikk til boken med forventning. Tittelen er etter min smak ualminnelig vakker. Dessuten åpner den et innholdsmessig perspektiv som treffer noe helt sentralt i en kristen spiritualitet: I troen på den treenige Gud kan livet i verden møtes med forventning, glede og takknemlighet.

Denne treklangen går da også som en rød tråd gjennom alle bokens kapitler. Man merker at det er en usedvanlig klok teolog og prestelærer som i takknemlighet og glede øser av et langt livs troserfaringer. Her er derfor mye å hente, både av bibelsk fundert kunnskap og av innsikter i aktuelle uttrykksformer for kristen spiritualitet i dag. Man merker forfatterens lidenskap for å forankre spiritualiteten i klassisk trinitarisk (og økumenisk)

teologi (Kap 1: "Kristen spiritualitet - at leve i forventningens glæde"). Han gir spiritualiteten en omfattende bestemmelse. Den beskrives som "den personlige erfaring af troens forhold til Gud, som kommer til udtryk i en fromhedspraksis, i refleksjoner over denne praksis og i anvisninger på, hvordan man finder ind i en sådan praksis" (s 12-13). Denne definisjonen profileres videre på en spennende måte når forfatteren programmatisk sier at han vil orienterer sin framstilling ut fra to særlige brennpunkter, nemlig "kirkens gudstjeneste (liturgien), og den enkeltes personlige kontakt med Gud gjennom bønner" (s 13). Ordparet "liturgi og lønkammer" kommer dermed i fokus. Vi aner en spennende tilnærming til en sentral utfordring i nåtidig spiritualitet, nemlig forholdet mellom individ og fellesskap i utformingen av en kristen trospraksis. Dette programmet videreføres i en original og perspektivrik samlesing av den nikenske trosbekjennelse, elementer i gudstjenesten liturgi og Kristuskransen slik vi kjenner den fra M. Lønnebos hånd. Spennende lesning - som vekker forventninger til fortsettelsen.

Men her får boken problemer. Det spennende oppslaget i det første kapitlet - fokus på kristen fromhetspraksis i spenningen mellom liturgi og lønkammer - forsvinner langt på vei i fortsettelsen. Det er beklagelig. Selv om det stoff som presenteres i de følgende kapitlene i og for seg inneholder mye verdifullt, blir sammenhengen med den kristne spiritualiteten dessverre nokså utydelig. I de syv kapitlene som følger, møter leseren i stedet en framstilling av sentrale innholdsmomenter i det kristne håp, skrevet i en sjanger som er en blanding av oppbyggelige bibeltimer og refleksjoner over kristne trosuttrykk hovedsakelig knyttet til liturgien, salmene og den sakrale kunsten (maleri).

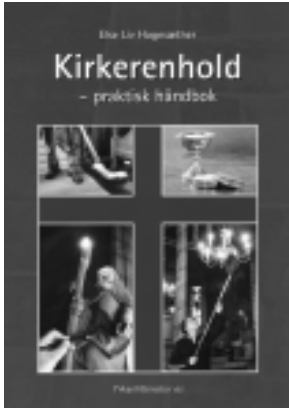
Som sagt: Her er mye verdifullt stoff, også mye med gode referanser til aktuelle utfordringer i vår egen samtid. Man merker en klar sjelesørgerisk holdning i alt som skrives, en vilje til å ta troens anføtelser og utfordringer på alvor samtidig som gleden og tryggheten i troen formidles. Underveis markeres også viktige anliggender i en kristen spiritualitet: skriftemålets evangelium, kampens nødvendighet, fellesskapets velsignelser. Men

det blir rand-bemerkninger i en tekst som egentlig handler om noe annet. Forfatteren har selvsagt rett i at det kristne håp er av vesentlig betydning for forståelsen av en kristen spiritualitet. Allikevel føler jeg meg som leser en smule frustrert underveis. Jeg forventet - både av bokens tittel og av presentasjonen i innledningskapitlet - å finne en drøfting av de utfordringer som en kristen spiritualitet i dag stilles overfor. Når dette forsvinner i gode, oppbyggelige taler om det kristne håp, blir disse forventningene dessverre ikke innfridd.

Først i bokens siste kapittel vender forfatteren tilbake til utgangstemaet under overskriften "Håbets lys over livet. Hverdagens spiritualitet". Her finnes det gode ansatser til å knytte hverdag og kristentro sammen. Men også her blir det relativt mye av liturgier, salmetekster og ikoner, og nokså lite av konkret hverdagsvirkelighet. Det er prisverdig når forfatteren insisterer på å gi oppmerksomhet til "... den hverdag, hvor den kristne spiritualiteten skal finde sin plads", og polemiserer mot den misforståelse "...at spiritualitet er en særlig fin form for åndelighed, som kun kan dyrkes av elite-kristne"(s 160). Men jeg skulle så gjerne sett en mer utførlig og nærgående beskrivelse av hvordan den kristne spiritualiteten kan møte de utfordringene vi står overfor i en kirke som er splittet og usikker, og hos mennesker som søker fornyelse av en rutinepreget tro. Til tross for gode ansatser gir boken her mindre enn jeg håpet.

Leif Gunnar Engedal

NYTT FRA YRKESLITTERATUR AS

Else Liv Hagesæther
KIRKERENHOLD
- PRAKTISK HÅNDBOK

Denne oppslagsboken vil være til god hjelp for alle som har ansvar for renhold og vedlikehold av kirkebygg: kirketjenere, menighetsledere, menighetsråd, fellesråd, kirkeverger og frivillige. Her er nyttig informasjon om viktige kirketjeneroppgaver og enkle beskrivelser av renholdsmetoder, maskiner og utstyr som egner seg i kirker, og om å ta vare på tekstiler og materialer. Innholdsrike ordlister, både kirkelige og for renhold, gir praktisk hjelp. Boken har skjemaer som gjør det lettere å ha oversikt over innredning og utsmykning, og hvem som leverer varer og tjenester, dessuten planleggings skjemaer for renholdet (kvalitetssikring av renholdet).

kr 420,-
 ISBN 82-584-0545-4

Gunnar Neegaard
NÅR GUD BESTEMMER MENYEN
- regler om mat og drikke i verdensreligionene

Boken handler om tillatt og forbudt mat og drikke i de store verdensreligionene og den historiske og religiøse bakgrunnen. Regler for valg eller bortvalg av mat og drikke er beskrevet og dokumentert med utgangspunkt i religionenes hellige tekster og tradisjoner. Boken tar for seg jødedommen, kristendommen, syvendedagsadventist-samfunnet, Jesu Kristi kirke, islam, hinduismen, Hare Krishna-bevegelsen og buddhismen. Det er trossamfunnenes egne regler og de begrunnelsene de selv gir, som står i fokus.

Medforfattere: Knut A. Jacobsen, Robert W. Kvalvaag, Rasmus Reinvang

kr 398,-
 ISBN 82-584-0494-6

www.yrkeslitteratur.no – ordre@yrkeslitteratur.no
faks 22 43 02 39 – tlf 23 27 59 00

SØNDAGSTEKSTEN

Ernst-Modest Herdieckerhoff, Kjell A. Skartseterhagen og Sjur Isaksen

Julaften (4. søndag i advent)

24. desember 2006

Preken: Lk 2,1-14

Lesning: Mi, 5, 1-4

(Også trykket i LK nr. 20-2006)

1. Menigheten:

Det er bare å innrømme: jeg feirer julegudstjenesten med skrekkblandet fryd. Gleden og de positive forventningene ser jeg frem til, og mennesker som har pyntet seg til fest. Jeg gleder meg til lys, sang og barna. Samtidig gruer jeg meg. Gudstjenesten på julaften er spesiell og krevende. En stor del av menigheten vil være ukjent for oss - i hvert fall her i bynære strøk. Jo tidligere gudstjenesten begynner dess større er uroen. Ikke bare fra barn, men også fra uvante og usikre voksne. Forventningene er store og går i forskjellige retninger: For noen er gudstjenesten en del av en helhetlig julestemning - en del av en god tradisjon, noe som bare hører med. Andre leter etter mer dybde i jula, en dybde som andre deler av samfunnet ikke kan gi. Hvem taler jeg egentlig til? Mange forventningsfulle og glade mennesker - voksne og barn. Noen er stresset, rakk alle julas "må-ha-med-ting" så vidt. Også andre mangler julefreden. Noen har mistet en viktig person i livet sitt og skal markere dagen uten ham/henne for første gang. En nyskilt pappa må feire jul uten

barna sine, han kjenner savnet. En kvinne har nylig fått en stygg diagnose av legen og vet at dette sannsynligvis er hennes siste jul. To konfirmanter husker at festen i fjor endte opp i en gedigen kranjel foreldrene imellom - de er usikre. I dette samrøret av følelser og forventninger skal vi altså forkynne at verdens frelser er født. Samtidig skal gudstjenesten være kort og underholdene, preken skal gi barna glede og noe å tenke på for de voksne. Den skal være kreativ og samtidig tradisjonell. Lykke til med årets største homiletiske spagat!

2. Konteksten:

I Markusevangeliet begynner fortellingen om Jesu liv og virksomhet med Johannes døperen og Jesu dåp. Når Jesus opptrer for første gang er han allerede en voksen mann. Matteus og Lukas beretter om de samme hendelsene. Men før de to kommer så langt kobler de hver sin beretning om Jesu barndom til evangeliet - to fortellinger som er veldig forskjellige, både i form og innhold. Dette tyder på at fortellingene om Jesu barndom oppstod senere enn resten av den synoptiske tradisjonen. De danner en slags prolog som i en ny ramme og på en ny måte prøver å si noe om Jesu betydning for verden. Det viktigste er altså ikke historisiteten rundt barnefødselen, men det nyfødte barns betydning som frelser for menneskene.

3. Juleevangeliet:

I kapittel 2 begynner noe nytt. Vi hører om oppfyllelsen av løftet. Men selv om vi allerede har blitt presentert for Maria virker det som om det ikke er noen sammenheng mellom de to fortellingene. Juleevangeliet er ingen direkte fortsettelse av Marias historie i kap 1: Det er påfallende at hun presenteres på nytt (v.5), og tilross for engelens budskap tidligere forstår hun ikke noe før etter besøket fra gjeterne (v.19). I selve juleevangeliet nevnes det ikke noe om en jomfrufødsel, ikke noe om Den Heldige Ånds virksomhet opp i det hele. Josef og Maria beskrives som vanlige mennesker.

Men hovedforskjellen ligger i kristologien: Kap 1 bygger på at Jesus vil gjenskape Davids kongedømme. Juleevangeliet derimot understreker Jesu betydning som frelser for alle mennesker.

Fortellertråden i juleevangeliet virker ikke helt stringent. Teksten kan deles opp i fire avsnitt:

1-5: Folketelling, Maria og Josef på vei

6-7: Jesu fødsel

8-14: Gjeternes møte med engelen

15-21: Bekreftelsen av englebudskapet

Det er overraskende at en tekst som skal være en fødselsberetning, bare bruker to vers for å beskrive selve fødselen. 19 av 21 vers i fortellingen handler om betydningen av denne fødselen. Hovedfokuset for Lukas hviler altså ikke på Jesus, men på menneskene rundt ham - først på folk som møter oss i teksten, så på oss som hører i dag.

4. Barnet, foreldre og verdenhistorien:

1-5: Beretningen om folketellingen er strengt tatt ikke nødvendig for å forstå Jesu betydning. Men Jesu fødsel settes i relasjon til David-tradisjonen slik den kommer til uttrykk i Mika 5,1-4. Det forklares hvorfor Jesus fra Nasaret er født i Bethlehem.

I tillegg settes Jesus i relasjon til verdenshistorien. Augustus representerer her storhet og makt, Jesus, verdens egentlige hersker, viser seg derimot i enkelhet og avmakt. Guds historie begynner i det skjulte. Horisonten av Jesu virksomhet utvides til å gjelde hele den kjente verden.

Motivet for en folketelling er at en hersker trenger informasjon om folket for å kunne

utnytte det militære og skattemessige potensial optimalt. Fra historiske kilder vet vi at Augustus hadde folketellinger i enkelte provinser. Innskrivningen skjedde der en bodde og ikke på slekts hjemplass. En altomfattende folketelling er imidlertid ukjent.

6-7: Dette er den egentlige fødselshistorien. Fortellingen er ribbet for all litterær pynt. Bare det som er mest nødvendig for evangeliets videre fremgang, nevnes så vidt: at barnet er født. Videre fortelles det om tegnet (krybben og bleiene, se: v 12 og 16), samt en liten bemerkning om hvorfor det ble en krybbe. Det var visst ikke vanlig den gang heller.

5. Sceneskifte, hyrdene og folk flest:

8-14: Vi forlater stallen og møter hyrdene som holder til et annet sted. Fra fødselen av verdens frelser går teksten umiddelbart til virkningen.

Gjeterne er de første som får åpenbaringen fra himmelen. Poenget med gjetermotivet er ikke en fremstilling av fattigdom og enkelhet som et bedre liv; hyrdene beskrives ikke som en sosial underklasse som må frelses til et mer borgerlig samfunn; de representerer derimot det sanne og opprinnelige Israel. Israel var i starten et halvnomadisk gjeterfolk, og både patriarkene og kong David var hyrder. Mange steder i Bibelen beskrives dessuten Gud som en hyrde for Israel. Senere vil Jesus selv bruke tittelen for å beskrive sin egen misjon: "Jeg er den gode hyrde".

Engelen møter dem, men før han rekker å si noe kan vi se virkningen av Guds inngripen: natten blir til dag og mørket forsvinner, også angsten for det ukjente og truende tas bort, glede forkynnes. Vi hører noe om den soteriologiske og kristologiske betydningen av Jesu fødsel. Budskapet er knapt og konsist: I dag er det født dere en Frelser.

Frelser: frigjøreren fra slaveri, en som åpner et fengsel og viser vei til et nytt liv i frihet. Frelseren er virksom i frelseshistorien - i fortid, nåtid og fremtid.

I dag: Løftene er oppfylt, aktuelt budskap, for hyrdene så vel som for den som hører. Frelsen er ikke basert på en mytologisk hendelse, men skjer i tid og rom.

For dere: Budskapet og løftet gjelder konkrete mennesker i hver sin konkrete livssituasjon, både den gangen og i dag.

Englesangen: Engelenes ord bekreftes ved at mange andre engler inntar scenen. Sangen knytter sammen himmel og jord. Oversettelsen har i teologihistorien ført til en skarp debatt, og frem til i dag tolkes vers 11 forskjellig i den katolske og protestantiske tradisjon.

6. Inkarnasjonsfesten

Jul er en fest som først ble til forholdsvis sent. I Roma ble Jesu fødsel for første gang markert en gang mellom 325 og 354. Før var de troende skeptiske til markeringer av fødselsdager. Det menighetene kjente, var markeringer av kongelige fødselsdager som ofte var knyttet til fest, fyll og - det som var verst - hedenske ritualer. Den slags ville en ikke ha noe å gjøre med. Origenes understreker at Bibelen nevner fødselsdager utelukkende i forbindelse med gudløse mennesker (Faraos Herodes). I tillegg kom en annen tanke. Kirkefaderen Ignatius (35-117?) skriver like før han skal henrettes: *"Det som ligger foran meg er fødselen til det evige liv"*

Men etter hvert oppdaget kirken mer og mer det grunnleggende ved inkarnasjonen. Det er her Gud kommer oss virkelig nært. Det er nå han deler menneskenes skjebne. Det er ved inkarnasjonen at skaper og det skapte settes i relasjon til hverandre.

Jul feires så for første gang i en tid med sterke debatter om hvordan det menneskelige og det guddommelige henger sammen i Jesu person. Dette spørsmålet finner etter hvert en løsning på 300-tallet, og da er det ikke så farlig å feire Jesu fødselsdag heller. Juleevangeliet forteller om hvordan den sanne Gud blir et sant menneske.

7. Frihetsfesten:

Hvorfor ble Gud da menneske? For kirkefaderen Gregor av Nyssa handler dette om et stort frigjøringsprosjekt. Han skriver det følgende om Kristi fødsel:

"Det trengtes en lege som helbreder vår syke natur, det trengtes en som reiser opp det falne menneske, det trengtes en som gjør vekker til livet den som har mistet det. Det trengtes en som fører tilbake den som ble frarøvet forbindelsen med det gode. Den som var omgitt av mørket, lengtet etter at lyset skulle komme. Den som var fanget, ropte etter en Frigjører. Den som var kuert under slave-

riets åk, ropte etter en Frelser."

Med andre ord: jul handler om Guds kjærlighet til hvert eneste menneske. Han vil være nær oss og sprengte gamle grenser, Han åpner nye veier. Og kjærlighetens budskap er: Du er verdifull for Gud uansett hva du sliter med. Det er derfor Jesus ble født. Du er elsket uavhengig av hva du måtte ha gjort galt. Det er derfor det ble jul. Du er Guds barn, frigjort fra tvang eller moteretninger. Det er derfor Jesus ble født. Du skal ha en fremtid uten livets mørke sider. Det er derfor Jesus ble født.

8. Julesalme:

En salme som tar opp det oldkirkelige frigjøringsmotivet er "Folkefrelsar til oss kom" (NoS 1). Jeg har aldri skjønnet hvorfor den sorterer under adventssanger. Den er en julehymnus som beskriver mysteriet rundt Jesu fødsel. Salmen er kjent og vil ikke true behovet for trygghet og tradisjon på julaften. På sin enkle måte vil den derimot tilføre nye aspekter: det å skrelle bort litt av dagens glans og glitter så at vi kan se julas egentlige betydning til tross for nisser, tradisjoner og engler som daler ned i skjul.

ERNST-MODEST HERDIECKERHOFF
Sokneprest i Skårer

Julenatt/ottesang

24.-25. desember 2006

Jer 23,5-6. 1 Joh 1,1-3

Lukas 2,1-20

Julenatt - englenes messe.

Julenattsmessen/gudstjenesten er også kalt *englenes messe*. Med dette navnet kan den gi en fin inngangsvinkel til en *lyskaster* på juleevangeliet. Da stiller vi fokus skarpt på englene; deres gledessang, den første julesang: *Ære være Gud i det høyeste og fred på jorden blant mennesker som har Guds velbehag*. Skrevet av en himmelsk salmediker og utøst uten copy-right.

Deres sang var en gledessang; Glede over at frelseren var født. Glede over å kunne meddele dette til de første vanlige mennesker av kjøtt og blod. Hyrder her - hør her: **BREAKING NEWS!** **BREAKING NEWS:** *I dag er det født dere en frelser!* Men denne rulleteksten ruller helt til evigheten fødes til verden ved Kristi gjenkomst. For det er like nytt nå som da; Det er det dype og milde gudsordets under og hemmelighet - gitt oss å forvalte.

I Sverige var julenattsmessen borte fra gudstjenestelivet i lange tider men begynte å komme tilbake på 1950-tallet. I dag er det en gudstjeneste som får øket oppslutning hvert år. Det beskriver også den norske situasjonen. Julenattsmessen er etter hvert et tilbud i mange (større?) kirker og et alternativ for den som ønsker noe annet enn familiegudstjeneste.

Gudstjeneste kan gjerne være like mye øyet like mye som for øret: La oss med andre ord slik bli litt ulutherske og katolske midt i julenatten! Dempe lyset fra lampene i kirkerommet og la kjertene og lysene brenne og blafre. De er symboler på våre blafrende og sårbare liv som frelseren kom for å favne. De er symboler på velkomstlys til han som kom og kommer. De er vink om han som bor i et lys som ingen kan tåle men som kommer og blir lys for oss og hans følgesvenner: englene.

Ottesang - hyrdenes messe.

Den kalles også "morgenrødens messe". Det er fin stemning å komme til kirka tidlig på juledag og ønske venner og kjente gledelig jul. I gamle dager kom man kanskje med sleder og

fakler som ble kastet ved utgangen og ble til et stort bål. En påminning om hyrdene som var samlet om bålet og ble møtt av et sterkere lys: *Med ett stod en Herrens engel foran dem og Herrens herlighet lyste om dem*. Tradisjonen var også at man etter denne gudstjenesten arrangerte kappkjøring hjem med sledene - da man "trodde" at den som kom først hjem fikk mest og best grøde gjennom året. Samtidig minner det om hyrdene som "skyndte seg av sted og fant Maria og Josef og det lille barnet som lå i krybben".

I noen menigheter samler man seg til julefrokost etterottesangen for så å dra stappmette og uten koffeinabstinens til den store festen: Høytidsgudstjenesten klokka elleve (og håpe på et logos som vekker). Det er kanskje ikke så utbredt som på den sammenlignbare påskedagen. Juledagen er, utenom gudstjenesten, kanskje Norges med private dag. Derfor desto viktigere å bruke mulighetene liturgien gir til samling i Jesu navn - der krefter og ressurser gir rom for det.

I tråd med resonnementet over ville jeg derfor ha hyrdene som tema denne morgenen og bruke de tekstelementene fra juleevangeliet som belyser deres perspektiv.

(Jeg skylder å gjøre oppmerksom på at stoffet om julens tradisjoner er hentet fra den meget innholdsrike svenske "Tradition och liv" Martin Modeus (Verbum 1999).)

Preken/meditasjon:

Jeg vet at jeg har brukt ordet før - men nå passet det ekstra bra (beklager reprisen):

Perspektivpreken er et stikkord. Livet store kunst (også kalt empati) er beskrevet slik: Kunsten å kunne se tilværelsen fra en annens (den andres) perspektiv uten å miste sitt eget.

Englenes perspektiv; Se tilværelsen fra englenes perspektiv. Den ene: Budbæreren. De mange: Englekoret.

Hyrdenes perspektiv; Noen tilfeldige mennesker som deg og meg på en helt vanlig eng for 2000 år siden; - som satt der intetanende men fikk ane mer enn noen: At det finnes en Gud som elsker. Det finnes et barn. Hyrder i dag: de som er svake på ressurser - men allikevel må ta store ansvar.

De som brakte bud. De som tok i mot. Budbærer - mottaker. Åndelige søsken som er

sammen i livet - bilder på våre liv. Bilder på menighetens eksistens; Dens kall og oppdrag. Være arnested for himmellyset og la det lyse. Ta i mot budet og så lete opp Jesus - i sitt eget liv.

Hvem var engelen i ditt liv? (det måtte komme); - som gjorde at du skyndte deg hjem til ditt indre og søkte barnet?; - og kanskje fant at alt var slik som det var blitt sagt deg - av bestemor - av en fadder - av en kamerat etter andakten i store friminutt?

Faren i en utlegning av juleevangeliet i dag er kanskje at vi kan bli unødvendig førmoderne i vår forkynnelse. Postmodernismen har i en viss grad kommet oss til unnsetning (eller til bedrag) men det kan allikevel virke fremmedgjørende på noen (som har plukket sopp i skogen til Stephen Hawking) å høre om engler og himmelske herskare som synger så trommehinnene danser. Vi behøver ikke å bli verdensbildefundamentalister på antikkens vegne til jul; Vi har andre interesser. Og det gjelder å formidle at det finnes en virkelighet som ligger under vår virkelighet og er dens opphav - uansett verdensbilde. Den er beskrevet ved ordet Gud og er gjenstand for tro. Juleevangeliet passer på alltid å oppdatere seg selv. Det fantastiske er at det er like aktuelt da som nå og vil være det også om tusen år - hvis verden står.

Muligheter.

Det går an å samles et annet sted enn i kirka hvis fellesrådsbudsjettet er smittet av herodianske fotnoter. For eksempel i et menighetssenter, et bedehus eller hjemme hos noen med mange misjonsmøbler. Så kan man spise etter gudstjenesten og dra felles til høymesse. Det er lov å skrive om slik i gudstjenestelistene også (lokalt tilrettelagt gudstjenesteliv). Det finnes tidebønner i våre bøker som kan brukes og Matutin/Laudes for Juledag fra Norsk Tidebønn kan også brukes (selv om det blir litt fritt i forhold til tider og navn på bønner).

Til salmene vil jeg ikke si noe mer enn at det er gledelig og poetisk jul i salmebøkene, bare nevne at NoS 89 "Ei morgonstjerne klår og fin" er spesiell på ottesangen juledag eller hvis det feires nattverd da eller ved midnatt.

Gull(-, røkelse- og myrra-)korn.

Dette er kanskje en gudstjeneste hvor det vil fungere godt med et dikt som eller i en tekst-meditasjon.

Jens Bjørneboes "Capitol" er diktet å lese julenatt/ottesang hvis en riktig vil nyte juleevangelium; En fantastiske utlegning av julefortellingen: Cæsar føres opp på Capitolhøyden i Roma og han og hans følge får et møte med Sibyllen og hennes visjon. Jeg nøyer meg med en liten smakebit (sibylle-stitattet) for å skjerpe appetitten på hele måltidet:

"I denne natt tar ulven intet lam.

I natt tas intet liv. Alt priser Ham.

Og lam og løve leker salig sammen.

Og verdens skapning kaster dyrehammen.

I denne natt kan intet ondt få skje."

--

"Der utgikk i de dage en befaling, og alt som hadde liv ble skrevet opp.

For toll og tiende og all betaling går bedre når man fester kropp til kropp,

- de mange kroppene som Cæsar eier!

Men når du nettopp fråtser i din seier,

og livet spreller nytelt i ditt garn -

da, keiser, keiser - blir det født et barn!

Å, Cæsar, Cæsar, der er født et barn

hvis milde hånd skal falde som et sverd og spre din verden som en stråklet hytte.

Og all din makt vil bli til ingen nytte.

Og dine legioner intet verd.

Han gir deg, keiser, hva en keisers er!"

(hentet her fra "En sangfugl i en snare gikk. Jens Bjørneboe i utvalg ved Andre Bjerke" Bokklubbens lyrikkvenner 1982.)

Dette diktet er engelsk og må ev. brukes med omhu. En *anonym engelsk poet* skriver det rundt 1600: Til bruk eller til din personlige oppbyggelse - og for noen til ettertanke etter noen "nær-kongehuset-opplevelser"!

The Coming of a King

Yet if His Majesty, our sovereign lord,

Should of his own accord

Friendly himself invite,

And say, "I'll be your guest to-morrow night,"

How should we stir ourselves, call and command

All hands to work! "Let no man idle stand!

Set me fine Spanish tables in the hall;
 See, they be fitted all;
 Let there be room to eat
 And order taken that there want no meat.
 See every sconce and candlestick made bright,
 That without tapers they may give a light.

Look to the presence. Are the carpets spread?
 The dais o'er the head?
 The cushions in the chairs,
 And all the candles lighted on the stairs?
 Perfume the chambers, and in any case,
 Let each man give attendance in his place!"

Thus, if a king were coming, would we do;
 And 'twere good reason, too.
 For 'tis a duteous thing
 To show all honour to an earthly king,
 And after all our travail and our cost
 So he be pleased, to think no labour lost.

But, at the coming of the King of Heaven,
 All's set at six and seven;
 We wallow in our sin.
 Christ cannot find a chamber in the inn.
 We entertain Him always like a stranger,
 And, as at first, still lodge Him in a manger.
(fra "The Albatross book of Living Verse" London 1957)

KJELL A. SKARTSETERHAGEN
 Sokneprest i Nittedal

Juledag

25. desember 2006
 Johannes 1,1-14
 Jesaja 9,2-3.6-7
 Hebreerne 1,1-5a

Inkarnasjon er ikke en tanke

Det teologiske nøkkelbegrepet knyttet til julehøytiden er *inkarnasjon*. At ORDET BLIR KJØTT er en radikal og provoserende tanke. I tillegg til det *er* det ikke en tanke, det er en hendelse! Inkarnasjonen henter Gud ut av ideenes og moralens fangenskap og plasserer Han ansikt til ansikt med oss og alt det skapte. En nærgående Gud. Hvis en julepreken skal ha noen troverdighet i forhold til skriftmaterialet, synes jeg det må lukte litt jord og støv av den.

Og det er ikke nødvendigvis bare stallstøv og beitemarker ved Betlehem det trenger å lukte av. Vårt eget støv og vårt eget jordsmonn kan med fordel finne sin plass og sin gjenkjennelse i en god julepreken.

Inkarnasjon - da Jesus ble født i Betlehem

Enkelte ganger kommer det en trøtthet snikende: Hvor mange ganger kan vi gjenta den samme historien? Er det overhodet mulig å levendegjøre en historisk hendelse i det uendelige, når denne historiske hendelse trolig er verdenshistoriens mest gjenfortalte, mest omsungne og mest avbildede hendelse? Om vi skulle ha et snev av denne trøttheten, blir det vår oppgave å bearbeide den, slik at vi ikke overfører trøttheten på menigheten. Nye generasjoner skal høre og se og lage bilder og synge sanger. Og alle de viktigste historier må gjentas. Han som ble født i fjor, feirer sin fødsel i år og neste år. Den homiletiske utfordringen ligger både i fortellingen og i tolkningen av fortellingen. Disse vil gjensidig virke på hverandre. Når inkarnasjonens *betydning* åpenbarer seg for oss, tilføres selve *hendelsen* ny spenning og interesse. Og når *hendelsen* levendegjøres på nytt, kan jeg se nye *betydninger* av den. Kanskje kan vi si at julaftens gudstjeneste legger hovedvekt på *hendelsen*, mens juledag vier større oppmerksomhet til *betydningen* av hendelsen.

Inkarnasjon - igjen og igjen

Hvis vi forstår inkarnasjon som legemliggjøring av Gud (som er Ånd), så kan begrepet anvendes om mer enn Betlehem-hendelsen. Gud kom til oss i Kristus. Det er det som gjør vår tro til en kristen tro. Men Gud kommer til oss på nytt og på nytt, i stillheten, i disse mine minste brødre og søstre, i hverdagens trosserfaringer, i *minnet* om Ham (in remembrance of Christ), i vin og brød, i dåpens vann, i naturens under. Hvis juleprekenen skal føre oss lenger enn til Betlehem-fortellingen, tenker jeg at den må åpne for Guds fortsatte "inkarnasjon" i våre hverdager.

Tekst og budskap

I utgangspunktet vil mange jevne gudstjenestedeltakere oppleve prologen hos Johannes som vakker og høystemt litteratur av en litt ubestemmelig sjanger, av flere kommentarer kalt *opphøyd prosa*. Her er det definitivt innslag som ikke forklarer seg selv. Her er det også ord og uttrykk med atskillig mer enn en betydning. Det kan være en god påminning til oss teologer som tenker at vi kjenner denne teksten som vår egen bukselomme. I sin opprinnelige kontekst representerte denne teksten både en *tilnærming til* og en *konfrontasjon med* sine lesere.

a. På den ene siden er prologens ordvalg, med *logos* som hovedbegrep, en tilnærming til den dannede, hellenistiske verden. Der vil *logos* gi assosiasjoner både til ordet i seg selv, men også til den tanke og den fornuft som ligger bak ordet. Ja, mer enn det: Ordet betegner selve den verdensfornuft som styrer verden, *logos* holder sammen natur, historie og moral. På den måten er *logos* et religiøst begrep, nært opp til gudsbegrepet. Når Johannes bruker dette ordet, vekkes interessen. Finnes det et tilnæringspunkt mellom hellenistisk filosofi og etterfølgerne av Jesus fra Nasaret? Eller oversatt til Norge 2006: Finnes det et tilnæringspunkt mellom postmoderne "løs" spiritualitet og julens evangelium?

b. På den annen side er prologens *innhold* svært provoserende i forhold til den filosofiske tenkning som er knyttet til ideenes verden. Det som starter så lovende med *logos*-filosofi og utblikk mot evigheten i begge retninger, lander hardt og brutalt i kjøtt og blod og jord og halm og strå. *Ordet ble kjøtt og tok bolig i blant oss*

(v.14) Johannes uttrykker presist betydningen av Betlehem-hendelsen: *Logos* landet midt i vår historie, født på en bestemt dag, levde synlig, hørbart og kroppslig, døde på en bestemt dag. Evangelisten henviser altså ikke de søkende til *logos*-filosofi, men til Ordet som blir født, Gud som blir menneske. Derfor har også vi noe annet å by på i julens gudstjenester, enn luftig filosofi eller subjektive ånds erfaringer: Et jordnært budskap, en jordnær Gud, i bokstavelig forstand. Og vi skal slippe å bli vage og forlegne i forhold til historisiteten i Guds åpenbaring. Vi skal slippe å si at det ikke er så farlig om han *egentlig* levde og døde og sto opp igjen. Han kom, ble sett, hørt, berørt. Han kommer fortsatt, blir sett, hørt, berørt på utallige måter, han som selv aldri slutter å se, høre og berøre oss, troende og tvilende.

Det finnes flere kristologiske hovedbegreper i teksten vår. Jesus er ikke bare ordet, han er også *livet* og *lyset*. Disse johanneiske hovedordene er lette å forstå. De representerer et frelsesspråk som kanskje taler sterkere til vår tid enn det mer juridisk pregede soningsspråket. På hvilken måte kan si at Jesus kommer med liv og lys, ja at han er livet og lyset? Menneskers erfaring av at livet er truet og at mørket trenger lyset ut, gir en klangbunn for ordet om Han som er liv og lys. Julebudskapet er at lyset er tent i alle avkroker, blafrende og sårbart, men likevel uutslukkelig. Julebudskapet er at livet bryter seg inn i døden og beseierer den innenfra.

På vei til en preken

Høytidsgudstjenesten på juledag er tradisjonelt proklamasjonens dag. Da blir det lett å henfalle til de litt for store ord og vendinger. Men pondus er ikke noe mål i seg selv, og på mange måter korresponderer våre store ord og våre prangende kirkehus dårlig med den fattige stall. Derfor kan det hende at selve den høytidelige formen nærmest reverserer inkarnasjonen, putter Gud tilbake dit han hører hjemme, i det fjerne og opphøyd. Jeg ville heller prøve å tegne en nærgående, oppsøkende Gud, her i støvet. Da kan det hende at det litt lavmælte fungerer vel så godt. På den annen side gir Johannesprologen en enestående anledning til å trekke lange frelseshistoriske linjer. Men det går også an å gjøre uten å

sprengte høytaleranlegget. Det er andre elementer i gudstjenesten som med fordel kan understreke høytiden, lovsangen og "det kosmiske trøkk" på denne dagen. Derfor blir både festliturgi og musikk og salmer viktig å forberede godt. En del av festgudstjenestens særpreg er bruken av fortale (exordium) og julens høytidsvers (NOS 47/48) En godt forberedt fortale kan åpne for undring, forventning og tilbedelse:

"I begynnelsen var Ordet og Ordet var Kristus. Lenge før Betlehem fantes på noe kart, var Kristus. Lenge før Adam ble dannet av jorden, var Kristus. Ja, lenge før solen sto opp for første gang, var Kristus. Og når Betlehem og alle andre byer er jevnet med jorden, er han ennå. Og når solen mer ei skinner, Jesu navn det lyser enn. Kristus, Alfa og Omega, den første og den siste. Uforklarlig og hellig som alle himmelens mysterier. Tydelig og nær som en nyfødt baby mellom halm og strå. Gud, fullt og helt. Menneske, fullt og helt. Er vi sammen for å forstå ham, forklare ham? Nei. Et under kan ikke forstås og forklares. Vi er sammen for å se ham og tilbe ham. Slik hyrdene på marken og vismennene fra øst gjorde det. Slik kirken i alle land og på alle steder gjør det i dag. La oss reise oss å synge julens høytidsvers....."

Skisser

Det sanne lys

- er fra tidenes morgen. Skaperen og Frelseren er ett.
- er plantet i verden. Gud er kommet helt nær.
- har en kraft vi kan tåle. Den gir varme og lys, uten å blinde eller brenne oss.
- varer til evig tid. Og når solen mer ei skinner.....

Kristus

- den opphøyde fra evighet til evighet. Han som binder alt sammen.
- den nedbøyde i enhver tid og på ethvert sted. Han som er kommet nær.

SJUR ISAKSEN
Universitetslektor, MF

FRA BISPEDØMMERÅDENE OG KIRKEDEPARTEMENTET

TILSETTINGER

Stavanger bispedømme

Tilsetting av sokneprest i Stavanger domprosti, Tjensvoll sokn.

Stavanger bispedømmeråd tilsatte i sitt møte 8. september 2006, sokneprest Helge Helgesen, som sokneprest i Stavanger Domprosti med særlig tjeneste i Tjensvoll sokn.

Den tilsatte har skriftlig bekreftet at han tar i mot stillingen.

Stavanger bispedømme

Tilsetting av sokneprest i Søre Ryfylke prosti, Hjelmeland, Årdal og Fister sokn.

Stavanger bispedømmeråd tilsette i sitt møte 8. september 2006, sokneprest Ole Dagfinn Østhus, som sokneprest i Søre Ryfylke prosti med særlig teneste i Hjelmeland, Årdal og Fister sokn.

Den tilsette har skriftleg bekrefta at han tak i mot stillinga.

Stavanger bispedømme

Tilsetting av menighetsprest (vikar) i Sandnes prosti, Høyland sokn.

Stavanger bispedømmeråd tilsatte i sitt møte 8. september 2006, Odd Hanssen Matre, som menighetsprest (vikar) i Sandnes prosti med særlig tjeneste i Høyland sokn.

Den tilsatte har skriftlig bekreftet at han tar i mot stillingen.

LEDIGE STILLINGER

Borg bispedømme

Sokneprest i Fredrikstad domprosti med tjenestested Glemmen sokn i Borg bispedømme.

Glemmen sokn og Gamle Glemmen sokn ligger sentralt i Fredrikstad kommune. Glemmen sokn har ca 11.000 innbyggere og Gamle Glemmen sokn har ca 5.000 innbyggere.

Glemmen kirke fra 1853/1949 ligger i Fredrikstad sentrum og har plass til vel 800 personer, og Gamle Glemmen fra 1200-tallet har plass til 150. Kirkesøkningen er noe ujevn, men delvis meget god i begge kirker, som normalt har gudstjeneste alle søn- og helligdager.

I Glemmen sokn befinner det seg 3 barne-skoler, 1 ungdomsskole og 2 vg. skoler, 1 alders- og sykehjem. I Gamle Glemmen sokn er det 1 barneskole og 1 alders- og sykehjem. Samarbeidet mellom kirken og de frivillige organisasjonene er godt. Normisjon har flere bedehus i soknene, blant annet Bethel som ligger ved Glemmen kirke. Gamle Glemmen har sitt eget menighetscenter i kirkens umiddelbare nærhet, mens Glemmen menighet, foruten å ha lokaliteter i kirken, eier og driver 2 menighetssentra: Lyngmo og Slangsvolds Minde, med barnehager knyttet til begge.

Glemmen sokn og Gamle Glemmen sokn betjenes av 3 prester og kateket (for tiden delt på to menighetspedagoger), som har felles kontorer i sentrum av byen sammen med de fleste av menighetens ansatte. Soknepresten sitter i Glemmen menighetsråd. Gudstjenester, kirkelige handlinger og tjenesteuker i de 2 soknene fordeles mellom prestene. Årlig kan det totalt dreie seg om ca 150 gravferder og 25 vielser. Det er mange barn og unge i menighetene - med 100 konfirmanter i Glemmen og 40-50 i Gamle Glemmen.

De to soknene har for øvrig følgende ansatte (delvis deltidsstillinger): daglig leder, sekretær, 2 klokkere, 2 kirketjenere, 2 kantorer og korleder. Det er et særlig aktivt kor- og musikkmiljø i Glemmen med 1 voksenkor og 4-5 barne- og ungdomskor. Gudstjenestelivet er prioritert satsningsområde i Glemmen.

Domprostiet består av 11 sokn og har gode kollegiale forhold. Det er ukentlige morgensamlinger for prestene med tekstsamtale og morgenmesse med nattverd en gang i måneden.

Målform i kirke og skole er bokmål.

Soknepresten har tjenestebolig på St Hansfjellet, i et stille område med nærhet både til kirken og til byens sentrum. Eneboligen, bygget i 1987 og vesentlig utvidet i 2003, er på anslagsvis 190 m². Den rommer stue, kjøkken, grovkjøkken, TV-rom, entre, wc og hjemmekontor i 1. etasje og fire soverom og bad i 2. etasje. I tillegg er det kjeller, 3 verandaer, stor dobbel garasje og hage.

Presten har plikt til å bo i boligen som stilles til rådighet. Boligen er tjenestebolig i henhold til husleielovens §11-3. Dette gir leieren færre rettigheter enn ved leie av annen bolig.

Borg bispedømme har et godt etablert veiledningsapparat.

Kvinner oppfordres til å søke.

Stillingen lyses ut i stillingskode 0930 i lønsspenn 51-68.

Til lønnen kommer særlige regulativmessige godtgjøringer. Skyssgodtgjørelse etter gjeldende regler.

Tilsetting skjer i henhold til gjeldende regelverk. Stillingsinnehaver må forholde seg til de endringer som måtte komme som følge av tjenesteordning for menighetsprester.

Nærmere opplysninger fås på Borg bispedømmekontor, tlf. 69 30 79 00 eller på hos soknepresten i Glemmen, tlf. 69 36 78 45.

Søknad med CV, vitnemål, referanser og attester, må være Borg bispedømmeråd, Postboks 403, 1601 Fredrikstad i hende innen 17.11.2006.

Tunberg bispedømme

Ledig stilling som sokneprest i Larvik prosti med tjenestested Tanum og Kjose og med Brunlanes og Stavern som utvidet tjenesteområde.

Soknepresten i Tanum og Kjose sokn har Larvik prosti som tjenestedistrikt og Tanum og Kjose som tjenestested og særskilt arbeidsområde. Prostiet organiseres i henhold til nye tjenesteordninger for prost og menig- hetsprest.

Soknepresten leder prestatjenesten i Tanum og Kjose sokn og sitter i soknens menighets- råd.

Medlemstallet i Tanum sokn er 5690, i Kjose sokn 230. Menighetsrådene er aktive pådrivere for et offensivt menighetsarbeid med vekt på barn og unge og på fellesskapsbyggende arbeid. Tanum menighetsråd har utarbeidet egen strategiplan for menighetsarbeidet: "En levende kirke".

Det søkes etter en prest som, sammen med menighetene, vil legge vekt på

- utvikling av gudstjenesteliv og menighets- byggende arbeid
- fellesskap og deltakelse,
- et levende engasjement,
- nyskaping
- et utadvendt og misjonerende sikte.

Tanum kirke er en vakker middelalderkirke fra siste halvdel av 1100-tallet som rommer 230. Kjose kirke er bygget i 1850 og rommer 150. I området er det i tillegg kirker i Berg og Stavern. Det er gudstjeneste annenhver søndag i Tanum og tredjehver søndag i Kjose. Sokne- presten i Tanum og soknepresten i Berg deler likt på gudstjenestene som holdes i Tanum, Berg og Kjose. I Berg sokn bygges det ny arbeidskirke som ventes stå ferdig rundt års- skiftet 2006/07.

Tunheim KFUK/KFUM eier og driver for- samlingshuset Tunheim som ligger like ved Tanum kirke. Det er et nært og godt samarbeid med Tanum menighetsråd og Tanum KUF, og lokalene der blir mye bruk i menighetsrådets regi, som f.eks. til konfirmantundervisning og kirkekaffe.

Arbeidet på Tunheim omfatter et bredt register av tiltak for barn og unge (barne- kor/klubb, TenSing, speiderarbeid osv) og utgjør for en stor del menighetens tilbud

til barn og ungdom. Et kor for voksne, Tunklang, er også knyttet til Tunheim. Det er opprettet et formalisert samarbeid mellom menighetsråd og Tanum KFUK/ KFUM.

Det er flere bedehus i Brunlanes. I bede- husene på Halle og i Tvedalen drives det et trofast søndagsskole-/hverdagsskolearbeid.

Kjose menighetsråd driver en barneklubb med god oppslutning i Kjose kirke.

Årlig deltar rundt 55-70 i konfirmantunder- visningen i Tanum, 3-6 i Kjose. Soknepresten deltar aktiv i planlegging og gjennomføring av konfirmantundervisningen. Konfirmantene har kunnet velge mellom å delta i et under- visningsopplegg og en musikaloppsetning. Det pågår nå en viss revisjon av opplegget i samarbeid mellom kateket, prester og menig- hetsråd.

Fra høsten 2005 ble det satt i gang en menighetsplanting i Tanum sokn, kalt Ra menighet. Tiltaket er et samarbeid mellom NMS, Tunberg bispedømmeråd og Larvik Fellesråd/Tanum menighetsråd. Det er opp- rettet en hel prestestilling i Ra menighet, prest er tilsatt og startfasen i arbeidet er godt i gang.

Soknepresten i Tanum og Kjose betjener to institusjoner, Stavern sykehjem og Grevle syke- hjem, i samarbeid med de to andre prestene i det utvidede tjenesteområdet.

Det er 2 barneskoler og 2 ungdomsskoler i Tanum sokn. De 3 prestene i det utvidede tjenesteområdet fordeler kontakt og samarbeid med skolene seg imellom. Det er et godt samarbeid mellom skolene og kirken.

Brunlanes har over 2500 hytter og ca. 15 campingplasser. Menighetsrådene har satset noe ekstra på gudstjenestetilbudet om sommeren, bla. med friluftsgudstjenester i Helgeroa, Nevlungshavn og på Halle Mølle.

Menighetsbladet "Såmannen" kommer ut 5 ganger i året. Bladet har tilsatt redaktør med en egen redaksjon.

De fellesrådsansatte i Larvik fellesråds- område er organisert innenfor tre områder der Tanum, Kjose, Berg og Stavern sokn utgjør ett av disse. Prestetjenesten organiseres nå på samme måte, slik at prestene i hvert av de tre områdene utgjør et presteteam.

Et utvidet tjenesteområde utgjøres således av Tanum, Kjose, Berg og Stavern sokn.

De fire soknene betjenes av et presteteam som består av tre likestilte sokneprester: I tillegg til soknepresten i Tanum og Kjose er det soknepresten i Stavern og soknepresten i Berg. Pres tene har et felles ansvar for prestatjenesten i de nevnte sokn.

Tjenester i prostiet ut over grensene for utvidet tjenesteområde, reguleres i egen arbeidsavtale.

Fordelingen av gudstjenester, kirkelige handlinger og annet prestearbeid avtales mellom prestene i det utvidede tjenesteområde. Ved uenighet tas beslutning av prosten.

P.t. fordeles begravelser i Tanum, Kjose og Berg gjennom tjenesteuker der de to prestene i dette området alternerer. Soknepresten i Stavern har de fleste begravelsene i Stavern. Vigsler fordeles mellom alle tre prester.

Soknene betjenes også av felles daglig leder for de fire soknene (sokneleder) i 100% stilling, menighetspedagog i 100% stilling, 3 organister (til sammen 210%), 3 kirketjenere (til sammen 190%). Det er kontorer til prestene i "kirkens hus" i Larvik sentrum.

Soknepresten deltar i beredskapsordningen i prostiet og må påregne vakt ca. hver 12. uke.

Stillingen er tillagt boplikt i Tanum prestegård, Boligen er bygget ca. 1760 og har en grunnflate på 250 kvm, fordelt på 2 etasjer. I første etasje rommer boligen 2 stuer, rommelig kjøkken, entre, hjemmekontor, toalett og fyrrom i første etasje og 6 soverom, dusj, bad og toalett i andre etasje. I første etasje er det i tillegg 3 rom med egen inngang fra gaten. Inntil nå har disse vært benyttet av menigheten til menighetsrådsmøter og andre mindre møter, til enkelte samtaler og til lagring av materiell og utstyr som menigheten eier. Kirkevergen betaler, etter avtale, en fast sum som godtgjøring for oppvarming og renhold.

Oppvarmingen av boligen skjer ved sentralfyr (olje) og strøm. Presten disponerer garasje samt ett stort rom til i et av uthusene på gården. Det er en hage på om-

trent tre mål i tilknytning til boligen, og presten får et årlig tilskudd fra OVF for drift av hagen.

For bruk av bolig svares husleie etter fradragsregulativets bestemmelser.

Avstanden til Larvik sentrum er 7 km, til Kjose kirke 16 km og til Berg kirke 6 km.

Målformen i kommunen er bokmål. Søkere må opplyse om de behersker begge målformer.

Tunsberg bispedømme gir sine medarbeidere tilbud om arbeidsveiledning (ABV). Stillingen lønnes i stillingskode 0930 - sokneprest, lønsspenn 51-68 i Statens lønnsregulativ. Pensjonsinnskudd. Endelig lønnsfastsettelse ved egen prosedyre etter tilsetting. Øvrige godtgjøringer, rettigheter og forpliktelser som til enhver tid gjelder for presteskapet. Nærmere bestemmelser om tjenesteoppgaver for stillingen kan bli fastsatt av bispedømmerådet etter gjeldende prosedyre.

Opplysninger om stillingen ved henvendelse til prost Terje Fonk 33 17 30 07 evt. bispedømmekontoret, 33 35 43 00.

Tilsettingen skjer på de vilkår som til enhver tid gjelder, og den som tilsettes må

- a) rette seg etter endringer i lover, tariffavtaler, reglement m.v. herunder spørsmål vedrørende tjenestebolig og boligfradrag samt
- b) avgjørelser som kan influere på tjenestens gjøremål og tjenestedistrikt.

Søknad med CV, relevante attester, vitnemål og referanser sendes Tunsberg bispedømmeråd, Postboks 1253 Trudvang, 3105 Tønsberg innen 17.11.06.

Tunsberg bispedømme

Embetet som prost i Nord-Jarlsberg prosti i Tunsberg bispedømme er ledig.

Prosten leder preste-tjenesten i prostiet, bistår biskopen i hennes embetsutøvelse og utfører for øvrig de gjøremål som tilligger proste-embetet. Embetet som prost setter særskilte krav om personlig egnethet, vilje og evne til samarbeid og medarbeiderskap og til å motivere medarbeidere og menigheter.

Nord-Jarlsberg prosti har ca 58.000 innbyggere og omfatter nordre del av Vestfold fylke med 16 sokn i de 6 kommunene Hof, Holmestrand, Horten, Re, Sande og Svelvik. Det pågår en prosess med en mulig mindre regulering mot Drammen prosti. Det er 15 faste prestestillinger, medregnet preste-tjenesten ved Bastøy Landsfengsel samt en prosjektstilling i et menighetsplantingsprosjekt i samarbeid med NMS. Implementering av nye tjenesteordninger for menighetsprestene er i sin begynnelse i prostiet. Fellestrådene har tilsatt ca. 43 årsværk, fordelt på ca 70 personer.

Prostens kontor og menighetstjeneste er knyttet til Horten sokn, hvor hun/han gjør tjeneste som menighetsprest slik biskopen fastsetter.

Den som blir utnevnt, må rette seg etter tjenesteordning for proster. Vedkommende må finne seg i endringer i gjøremål og embetsdistriktets utstrekning samt endringer i reglene for pensjon og aldersgrense.

Til embetet hører kommunal tjenestebolig med boplikt. Boligen er bygget i 1920 og ligger på Karl Johans Vern.

Søkere må opplyse om de behersker begge målformer. Målformen i prostiet er bokmål.

Kvinner oppfordres til å søke.

Lønnstrinn 67 - 73. Herav går vanlig pensjonsinnskudd

Søknad sendes tjenestevei og må være kommet inn til Kultur og kirkedepartementet, Postboks 8030 Dep., 0030 Oslo innen 1. november 2006.

Nærmere opplysninger om embetet er å finne på bispedømmets hjemmesider, www.kirken.no/tunsberg, ved henvendelse til fung.prost Ottar Strand mobil 92691115 eller stiftsdirektør Stein Unneberg 33354300, mobil 91376209.

Tunsberg bispedømme

Ledig stilling som sokneprest i Drammen prosti med særskilt arbeidsområde/tjenestested Åssiden sokn.

Åssiden kirke ligger ca. 4 km. vest for Drammen sentrum. Soknet har ca. 10000 innbyggere, hvorav ca. 8500 er medl. av DnK. Kirken er en moderne arbeidskirke, innviet i 1967. Menigheten har en sentralkirkegård med tilliggende gravkapell.

Kirken er et senter i lokalmiljøet, med Åssiden eldersenter vegg i vegg som kirken har et nært samarbeid med. Det er over 200 frivillige tilknyttet kirke og eldersenter. Menigheten har også sin egen barnehage. Menigheten har to prestestillinger, en kateket, kantor, diakon, diakonimedarbeider, kirketjener, frivillighetskoordinator, trosopplæringsmedarbeider. Det er til sammen 12 faste ansatte på huset, samt en egen konsulent ved sentralt kirkekontor i Drammen. Det er et godt utviklet tverrfaglig fellesskap i staben. Åssiden menighet har nettopp blitt prosjektmenighet og fått tildelt midler til et spennende fullskalaprojekt i trosopplæring. Dette prosjektet vil ha prioritet og fokus i hele staben i tiden fremover.

Menigheten har en egen barnehage, mor & barnklubb, et aktivt musikkliv med to barnekor og mange konserter, en stor gruppe ungdomsledere i konfirmantopplegget, ungdomsklubb og et vell av foreninger og grupper som gjør en stor innsats i sin bydel.

Åssiden har 2 barneskoler, en ungdomsskole og en videregående skole, foruten meget god barnehagedekning. Kontakten med disse institusjonene er regelmessig og vel utviklet, både gjennom kateket, diakon, organist og presteskap.

Menigheten har et betydelig diakonalt arbeid i lokalsamfunnet. Det er utviklet et samarbeid med kommunal omsorgstjeneste. Det holdes ukentlige sangandakter, regelmessige gudstjenester og individuelle besøk ved bydelsens to Bo & Servicesenter.

Se for øvrig vår hjemmeside: <http://drammen.kirker.net/aassiden>

Åssiden blir i økende grad er flerkulturell bydel. Dette setter også sitt preg på fellesskapet i kirken. Vi har også et økumenisk samarbeid med den Russisk-ortodokse menighet i Oslo.

Etter biskopens forordning er det organisert en turnus for gravferdstjenesten i Åssiden der prostipresten (kapellan i Strømsgodset) med medfølgende organist gjør tjeneste hver 3. uke.

Soknepresten deltar i beredskapsturnusen for prostiet, anslagsvis hver 3. mnd.

Det er boplikt til stillingen i nyinnkjøpt kommunal borettslagsbolig beliggende høyt og fritt i barnevennlig blindgate Knausen 10 - med flott utsikt over Drammen. Boligen er et enderekkehus bygget i 1978 med boareal på 121 m². Pent opparbeidet tomt rundt boligen. I 1. etg.: Entre, WC, gang, stor stue/spisestue med utgang til solrik altan (ny 2000) og kjøkken med spiseplass (nytt 1999). U.etg.: Gang, stue/soverom m/ utgang til delvis overbygget terrasse på 40 m² (ny 05/06), 3 soverom, bad/WC (nytt 1999), stor bod. Garasje i garasjerekke.

For bruk av bolig svares husleie etter fradragregulativets bestemmelser.

Målformen i kommunen er bokmål. Søkere må opplyse om de behersker begge målformer. Tunsberg bispedømme gir sine medarbeidere tilbud om arbeidsveiledning (ABV).

Stillingen lønnes i stillingskode 0930 - sokneprest, lønnsnivå 51-68 i Statens lønnsregulativ. Pensjonsinnskudd. Endelig lønnsfastsettelse ved egen prosedyre etter tilsetning.

Øvrige godtgøringer, rettigheter og forpliktelser som til enhver tid gjelder for presteskapet. Nærmere bestemmelser om tjenestepågaver for stillingen kan bli fastsatt av bispedømmerådet etter gjeldende prosedyre.

Opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til prosten i Drammen Astrid Bjellebø Bayegan tlf. 32211218, mobil 90929047 evt. Tunsberg bispedømmekontor tlf. 33354300.

Tilsetning skjer på de vilkår som til enhver tid gjelder, og den som tilsettes må

a) rette seg etter endringer i lover, tariffavtaler, reglement m.v. herunder spørsmål vedrørende tjenestebolig og boligfradrag samt

b) avgjørelser som kan influere på tjenestens gjøremål og tjenstedistrikt.

Søknad m/ CV og relevante attester, vitnemål og referanser sendes Tunsberg bispedømmeråd, Postboks 1253 Trudvang, 3105 Tønsberg innen 17.11. 06.

Tunsberg bispedømme

2. gangs utlysning.

Ledig stilling som sokneprest i Ringerike prosti med Ullerål sokn som tjenestested

Ringerike prosti omfatter kommunene Ringerike og Hole og består av 5 prestegjeld og 11 sokn. Samlet folketall i prostiet er ca 32000. I Ullerål sokn bor ca 4000 innbyggere (derav 3521 kirkemedlemmer). Folketallet er stigende, blant annet på grunn av planlagt boligbygging.

Ullerål kirke ble vigslet på første søndag i advent 2004 og er en moderne arbeidskirke med mange muligheter. Siden menigheten i flere tiår har hatt tilhold i 1. byggetrinn, har mange valgt å bruke andre kirker til sine kirkelige handlinger. Det er grunn til forvente økning i antall kirkelige handlinger i den nye kirken. Årlig gjennomsnitt er knapt 10 døpte, noen få vielser og ca 20 konfirmanter. Årlig antall gravferder ligger på rundt 30.

Ullerål kirke har 350 sitteplasser, 3 menighetssaler, kontorlandskap med 6 kontorer. Kirken er mye brukt til konserter, og det arrangeres ulike konferanser og arrangementer i kirkens lokaler.

I tråd med den nye tjenesteordningen utlyses denne stillingen med Ullerål sokn som tjenestested, men med hele prostiet som tjenestedistrikt. Ullerål har vært eget sokn fra 1984 og tilhørt Haug prestegjeld. Fortsatt vil sokneprestene i Haug sokn og Ullerål sokn ha et utstrakt samarbeid, med særlig hensyn til oppsett av gudstjenestelister og fordeling av uketjenester.

Ullerål menighet betjenes av sokneprest, soknediakon (felles med Haug og Hønefoss sokn), organist i 80% (på deling med Haug), korskretær i 60% (på deling med Haug) og kirketjener i 60%. I tillegg gjøres en stor, ulønnet innsats av menighetens daglige leder og husmor. Dessuten har menigheten et stort team av frivillige som trår til i forbindelse med ulike arrangementer og aktiviteter.

Det holdes gudstjenester i Ullerål kirke annenhver søndag. I tillegg holdes en del kveldsgudstjenester i Haug og Ullerål sokn spesielt tilrettelagt for psykisk utviklingshemmede. Nærmeste nabo til kirken er to trygdeblokker, hvor kirkens betjening utfører besøksvirksomhet og arrangerer eldretreff.

Austjord rehabiliteringssenter ligger i soknet og innbefatter blant annet Austjord hospice med 4 senger. I tillegg har menigheten besøksvirksomhet og arrangerer andakter og fest-samvær på Østlandske Blindhjems arbeids-hjem.

Barneforeningen "Solgløtt" samles annen-hver uke og er et tilbud til barn i alderen 4-12. En gang i måneden samles en åpen bibel-gruppe i kirken, og dessuten finnes foreninger for indre- og ytre misjon. Kirkeringen har også sine faste, månedlige møter i kirken. Menig-heten inviterer til "åpen kirke" hver tirsdag ettermiddag. I tillegg arrangeres ukentlig formiddagskafé. Det har vist seg vanskelig å bygge ut eget ungdomsarbeid lokalt, men arbeidet som drives i regi av Ringerike TenSing, samler ungdom fra hele distriktet.

I soknet ligger Ullerål barneskole og Hov ungdomsskole. Det er godt samarbeid mellom skole og kirke, med regelmessige skoleguds-tjenester

Vi søker en prest med gode samarbeidsevner og lederegenskaper, og med vilje og evne til å bidra til trivsel og godt fellesskap i stab og medarbeiderflokk.

Prostiet er i ferd med å avslutte implemen-teringen av de nye tjenesteordningene, og i dette arbeidet har en viktig ledetråd vært ønsket om å kunne stå mer samlet om tjenesten i prostiet. Det er gode tradisjoner å videreføre på flere felter, og ikke minst gir Ulleråls nye kirke gode muligheter for nytenkning og nysatsing.

Det er ingen boplikt knyttet til stillingen.

Skyssgodtgjøring for alle tjenestereiser etter Statens regulativ.

Målformen i kommunen er bokmål. Søkere må opplyse om de behersker begge målformer.

Tunsberg bispedømme gir sine med-arbeidere tilbud om arbeidsveiledning (ABV).

Stillingen lønnes i stillingskode 0930 sokne-prest, lønnsnivå 51-68 i Statens lønnsregulativ. Pensjonsinnskudd. Endelig lønnsfastsettelse ved egen prosedyre etter tilsetning.

Øvrige godtgjøringer, rettigheter og for-pliktelser som til enhver tid gjelder for preste-skapet. Nærmere bestemmelser om tjeneste-oppgaver for stillingen kan bli fastsatt av bispe-dømmerådet etter gjeldende prosedyre.

Opplysninger om stillingen kan fås ved

henvendelse til sokneprest Leif Thoresen, tlf 32133044, mobil 917 26 143, eller prosten i Ringerike, Jan Otto Myrseth, tlf 32181520, mobil 99518280, evt Tunsberg bispedømme-kontor tlf 33354300.

Tilsetning skjer på de vilkår som til enhver tid gjelder, og den som tilsettes må

- rette seg etter endringer i lover, tariff-avtaler, reglement m.v.
- avgjørelser som kan influere på tjenestens gjøremål og tjenestedistrikt.

Søknad m/CV, relevante attester, vitnemål og referanser sendes Tunsberg bispedømmeråd, Postboks 1253 Trudvang, 3105 Tønsberg innen 17.11.06.

Møre bispedømme

Sokneprest i Vatne og Hamsund sokn i Nordre Sunnmøre prosti.

Det er ledig stilling som sokneprest i Vatne sokn og Hamsund sokn med Nordre Sunnmøre prosti som tenestedistrikt.

Nordre Sunnmøre prosti femner omlandet rundt Ålesund og består av kommunane Giske, Sula, Ålesund og Haram med til saman 14 sokn og om lag 57.000 medlemmer av Den norske kyrkja. Det er 16 preste-stillingar i prostiet fordelt på 6 samarbeids-område.

Stillinga har Vatne sokn og Hamsund sokn som særskilt arbeidsområde, men presten skal gjere teneste i eit samarbeidsområde som geografisk fell saman med Haram kommune/Haram kyrkjelege fellesråd. I Haram kommune er det omlag 8000 medlemmer som høyrer til Den norske kyrkja. Det er tre prestar i samarbeidsområdet i tillegg til ein 25% stillingsressurs.

Vatne, Hamsund og Brattvåg sokn utgjer fastlandsdelen av kommunen. Haram og Fjørtoft sokn ligg på øyane utanfor. Kommunesenteret ligg i Brattvåg. Det er fire kyrkjer på fastlandet og to på øyane. Vidare er

det 7 barneskular, 2 ungdomsskular og ein vidaregåande skule. Næringsgrunnlaget er industri, jordbruk og fiske. Det er kort veg til Ålesund by og Vigra flyplass.

Utanom prestestillingar er det også stillingar som kyrkjevevjer, kantorar, diakon og diakoniarbeidarar, kateket, driftsleiar, vaktmeister, kyrkjjetenarar og prosjektleiar for trus-opplæring. Tilhøva ligg godt til rette for å gå inn i eit godt team- og stabfelleskap. Slik sett vil den nye soknepresten ha god støtte i tenesta. På fastlandet er det etablert kyrkjekontor på Vatne med felles kontorløyising for dei fleste av dei fellesrådstilsette og to av prestane. Det er og eit kyrkjekontor på Haramsøya.

Det blir arbeidd aktivt med gudsteneste-utvikling i alle sokna. Kantorane står her sentralt med gudstenestekor. Vatne sokn har arrangert fleire Alfa-kurs, og i Hamnsund sokn arbeider ein med "naturleg kyrkjevekst". Det vert lagt stor vekt på samarbeid med gode og aktive sokneråd.

Det friviljuge, kristelege arbeidet står sterkt i samarbeidsområdet. Det er 6 bedehus. Pinse-venene har forsamlingshus på Vatne og Hildre, Misjonsforbundet i Brattvåg.

Til stillinga høyrer det kommunal tenestebustad som ligg på eidet mellom Vatne og Tennfjord. Han er bygd i 1967. I hovudetasjen er det to stover med skuedør mellom, tre soverom, arbeidsrom, kjøkken, bad og toalett. I sokkeletasjen er det heimekontor, toalett, garderobe, hall, matbu og garasje. Bustaden har oljefyring. Det er opparbeidd hage med plen og med bær- og plommetre. Frå bustaden er det om lag 2 km til Vatne kyrkje, 17 km til Hamnsund, 14 km til Brattvåg og 20 km til Hildre. Frå bustaden er det 500 m til Vatne ungdomsskule og 2 km til Tennfjord barneskule.

Vi søker etter ein prest med evne til å utøve pastoralt leiarskap og til å samarbeide kollegialt og tverrfagleg. Det vil også bli lagt vekt på at presten har syn for ungdomsarbeid og gjerne bruker noko av tida til dette.

Målforma er nynorsk i administrasjon, skule og kyrkje. Søkjarar må opplyse om dei kan nytte begge målformer.

Møre bispedømme legg vekt på å tilby arbeidsveggleiing (ABV). Vi har bruk for fleire utdanna vegleiarar.)

Då det er få kvinnelege prestar i bispedømmet, vert kvinner særskilt oppmoda til å søkje.

Stillinga vert løna etter hovudtariffavtalen i staten, stillingskode 0930 Sokneprest, løns-trinn 51-68. Innskot i Statens Pensjonskasse. Godtgjersler og tilskot etter dei vilkår som til kvar tid er fastsette. Den som vert tilsett, må rette seg etter a) endringar i lover, tariffavtalar, særavtalar, reglement m.v., her også spørsmål om tenesteordning, beredskapsordning, tenestebustad og husleige, og b) avgjerder som kan ha verknad på gjeremåla i tenesta.

Nærare opplysningar om stillinga kan ein få hos prosten i Nordre Sunnmøre, tlf. 70101760 eller Vatne kyrkjekontor, tlf. 70209790. For meir utførelg informasjon om Haram kommune, sjå www.haram.kommune.no. Informasjon om sokna ligg på www.haram.kyrkja.no.

Søknad med CV, referansar og rettkjende kopiar av vitnemål og attestar må vere komne til Møre bispedømmeråd, Julsundvegen 13, 6412 Molde, innan 10.11.2006.

Møre bispedømme

Embetet som prost i Indre Normøre prosti i Møre bispedømme er ledig frå 1. januar 2007.

Prosten leier prestetenesta i prostiet, hjelper biskopen i hans embetsgjerning og utfører elles dei gjeremåla som ligg til prosteembetet. Prosten skal i samvirke med dei kyrkjelege råda virke til eit godt arbeidsmiljø, samarbeid og åndeleg fellesskap innan dei kyrkjelege arbeidslaga i prostiet og hjelpe tilsette og kyrkjelege organ med fagleg veggleiing, råd og støtte. Ved utnemninga vil det bli lagt vekt på evna til å utøve åndeleg og kyrkjeleg leiarskap, administrativ røynsle og personlege eigen-skapar.

Indre Nordmøre prosti omfattar 17 sokn i kommunane Halså, Rindal, Surnadal, Sunndal, Tingvoll og Gjemnes med i overkant av 22.000 medlemmer av Den norske kyrkja. Det er tilsett

10 prestar i prostiet. Fellesråda har tilsett 23,3 årsverk, fordelt på 46 personar, av desse ein diakon. Det er eit organisert samarbeid mellom fellesråda i Rindal og Surnadal. I prostiet er det sett i gang tre trusopplæringsprosjekt som til saman omfattar 11 av sokna.

Prostesetet er på Tingvoll med kontor i ei kontorfløy i prestegarden ved kyrkja, som er ei mellomalderkyrkje. Som prosjektstilling er det for tida knytt 40% sekretærstilling til proste-embetet. Til dei 16 andre kyrkjene i prostiet er det frå 0,5 til 1,5 time i reisetid frå Tingvoll, inklusive ferje til 10 av sokna.

Prestenesta i prostiet er inndelt i tre samarbeidsområde. Tingvoll, Straumsnes, Gjemnes og Øre sokn utgjer eit samarbeidsområde med to prestar utanom prosten: soknepresten i Tingvoll og Straumsnes og soknepresten i Øre og Gjemnes. For tida er samarbeidet fordelt slik at det meste av kyrkjelydstenesta til prosten, som biskopen har fastsett til om lag 60% av embetet, vil være i sokna Straumsnes og Tingvoll.

Den som vert utnemnd, må rette seg etter tenesteordninga for prostar. Vedkomande må finne seg i endringar av gjeremål, i embetsdistrikta si utstrekning og i endringar i reglane for pensjons- og aldersgrense.

Til embetet høyrer tenestebustad med buplikt, Tingvoll prestegard, som er freda. Den som blir utnemnd, må finne seg i avgjerdene som blir fastsette om leige og bruk av tenestebustaden.

Nynorsk er vert nytta i dei fleste kyrkjene. Søklarane må opplyse om dei meistrar begge målformer.

Kvinner vert oppmoda til å søkje.

Lønnstrinn 65-70. Frå dette går vanleg pensjonsinnskott.

Søknad skal sendast tenesteveg og må være kome inn til Kultur- og kirke departementet, postboks 8030 Dep., 0030 Oslo *innan 1. november 2006*.

Nærare opplysningar kan ein få hos prosten i Ndre Nordmøre, tlf. 71 53 01 23, eller hos Møre bispedømekontor, tlf. 71 25 06 70/84 og på bispedømet sine heimesider www.kirken.no/more.

Nidaros bispedømme

Prostiprest i Heimdal prosti.

Det er ledig stilling som prostiprest med Heimdal prosti som tjenestedistrikt

Prostiet er ett av 4 prostier i Trondheim kommune som har ca 158 000 innbyggere.

I prostiet er det ca 40000 kirke-medlemmer.

I prostiet er det 7 sokn og 8 kirker. I tillegg til prosten og prostipresten er det i prostiet 8 menighetsprestestillinger. Kontorsted er på Heimdal sammen med de øvrige ansatte i Heimdal menighet.

Prostipresten har for tiden tjenesteuker i Heimdal, Klæbu og Byneset. Stillingen har nå også ansvar for konfirmantene i Leinstrand sokn. Prostipresten kan regne med å tjenestegjøre i alle menighetene i prostiet ved fridager, vakanse og ferie.

Gjennom de siste årene er fellesskapet i prostiet blitt styrket og der er regelmessige samlinger for alle ansatte i prostiet der en deler gleder, visjoner og utfordringer.

I prostiet er det blant prestene behov for supplerende kompetanse innenfor liturgi og innenfor barne- og ungdomsarbeid.

Når det gjelder utbyggingen av skoler, barnehager, helse- og sosialtjeneste og forholdene i lokalsamfunnet/kommunen for øvrig, vises til blant annet kommunens hjemmeside: www.trondheim.kommune.no. Ellers vises også til menighetens hjemmeside: www.kirken.trondheim.no og bispedømmets hjemmeside: www.kirken.no/nidaros.

Nidaros bispedømme arbeider etter en strategiske plan som er gitt overskriften: "Kirken i Nidaros - sammen underveis". Bispedømmet har godt utbygde personaltiltak, herunder arbeidsveiledning og kollegastøtteordning. Bispedømmet er IA-virksomhet og vårt mål er å få en balansert alders- og kjønns-sammensetning i sokn/prosti samt legge til rette for mennesker med redusert funksjons-eвне.

Målformen i soknene er bokmål og søkerne må opplyse om de behersker begge målformer.

Tilsetting skjer på de vilkår som til enhver tid gjelder og den som tilsettes må rette seg etter følgende:

- a) endringer i lover, tariffavtaler, reglement m.v. herunder spørsmål vedrørende

tenesteordning, beredskapsordning, tjenestebolig og husleie.

- b) avgjørelser som kan influere på tjenestens gjøremål og bosted.

Vi søker etter en prest som kan fylle stillingen i henhold til tenesteordningen, de oppgaver og utfordringer som er beskrevet foran og som:

- gjerne har særskilt kompetanse innen liturgi og barne- og ungdomsarbeid.
- evner å bidra til gode samarbeidsforhold, trivsel, engasjement og er kontaktskapende
- evner til å jobbe selvstendig og samtidig i fellesskap med kolleger

Stillingen er plassert i kode 0922 kapellan ltr. 44-50 eller kode 0930 sokneprest/prostiprest ltr. 51-68. Pensjonsinnskudd. Skyssgodtgjøring.

Opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til Nidaros bispedømmeråd, tlf. 73539100 eller prosten i Heimdal tlf. 72592050.

Søknad med CV, attester og referanser sendes Nidaros bispedømmeråd, Erkebispegården, 7013 Trondheim innen 24. november. Attester vil ikke bli returnert.

Nidaros bispedømme

Kapellan i Heimdal prosti med Kolstad sokn som tjenestested.

Det er ledig stilling som kapellan med Heimdal prosti som tjenestedistrikt og med Kolstad sokn som tjenestested.

Soknet er en del av Trondheim kommune og har ca. 11000 kirkemedlemmer. Soknet er i praksis identisk med Saupstad bydel, beliggende ca 10 km sør for Trondheim sentrum og nær bymarka.

Det er en kirke i soknet. Kolstad kirke er en lys og trivelig arbeidskirke som ble vigslet i 1986 og som gir gode rammer for gudstjenester, kirkelige handlinger og andre typer

samlinger. Det er flere gode møterom og en velutstyrt kontoravdeling.

Menigheten betjenes av sokneprest og kapellan. I hele prostiet er det i tillegg til prosten og prostiprest 8 menighetsprestestillinger.

Kontorsted er Kolstad kirke. Her er det kontorfellesskap med daglig leder, kateket, diakon, kantor og kirketjener.

Kirkelig statistikk for 2005: 76 dåp, 57 begravelser, 5 vielser og 117 konfirmanter samt 77 forordnede gudstjenester i året.

I Kolstad menighet er det barnekor (5-9år), KFUK/M-speidere og ungdomsklubb. Det arrangeres hvert semester påfyll-kvelder (videreføring av Alpha-kurs) og det er onsdagstreff (eldretreff) hver 14.dag. Kirken er godt egnet til konserter og benyttes jevnlig til dette.

Kateketen har hovedansvar for organisering og gjennomføring av konfirmantopplegget i samråd og samarbeid med kapellanen. Konfirmantundervisningen skjer på kveldstid. En stor del av konfirmantundervisningen er lagt til høstleir og vinterleir. Kolstad deltar sammen med de øvrige menighetene i prostiet i et samarbeid om ungdomslederkurs for fjorårskonfirmanter.

Det er et godt samarbeid med barnehager og skoler i soknet. Arbeidet er fordelt slik at kateket og kapellan deler på ansvaret for kontakt med skolene, mens soknepresten har ansvar for kontakt med barnehagene.

I soknet ligger Søbstad sykehjem hvor det holdes også 6 årlige gudstjenester.

Det legges vekt på et bredt samarbeid med offentlige organer og frivillige organisasjoner i bydelen.

To viktige og interessante utfordringer for menigheten er videreutvikling av barne- og ungdomsarbeidet, samt en styrket kontakt med det flerkulturelle miljøet i bydelen.

Kapellanen har for tiden inn i tjenesteturnus med soknepresten, men vil i tillegg ha sitt arbeid spesielt rettet mot barn og unge. Det er ønskelig at kapellanen kan være redaktør for menighetens hjemmeside.

Når det gjelder utbyggingen av skoler, barnehager, helse- og sosialtjeneste og forholdene i lokalsamfunnet/kommunen for øvrig, vises til blant annet kommunens hjemme-

side: www.trondheim.kommune.no Menighetens hjemmeside er for tiden under omlegging. Bispedømmets hjemmeside: www.kirken.no/nidaros

I prostiet er det blant prestene behov for supplerende kompetanse innenfor barne- og ungdomsarbeid.

Nidaros bispedømme arbeider etter en strategisk plan som er gitt overskriften: "Kirken i Nidaros - sammen underveis". Bispedømmet har godt utbygde personaltiltak, herunder arbeidsveiledning og kollegastøtteordning. Bispedømmet er IA-virksomhet og vårt mål er å få en balansert alders- og kjønns-sammensetning i sokn/prosti samt legge til rette for mennesker med redusert funksjons-evne.

Med stillingen følger det bolig med boplikt. Tjenesteboligen er kommunal. Det er en trivelig enebolig i kjede bygget i 1985. Bolig-arealet er på 143 m² på to plan. Hovedplan: Stor vinkelstue, kjøkken, toalett og veranda. Sokkel: 3 soverom, toalett, bad, disponibelt rom og bod. Kryploft. Garasje med utvendig bod. Pent opparbeidet hage med plattning. Boligen ligger ca 3,5 km fra Kolstad kirke.

Målformen i soknet er bokmål. Søkerne må opplyse om de behersker begge målformer.

Tilsetting skjer på de vilkår som til enhver tid gjelder og den som tilsettes må rette seg etter følgende:

- a) endringer i lover, tariffavtaler, reglement m.v. herunder spørsmål vedrørende tjenesteordning, beredskapsordning, tjenestebolig og husleie.
- b) avgjørelser som kan influere på tjenestens gjøremål og bosted.

Vi søker etter en prest som kan fylle stillingen i henhold til tjenesteordningen, de oppgaver og utfordringer som er beskrevet foran og som:

- gjerne har særskilt kompetanse innen og/eller erfaring innen og interesse for barne- og ungdomsarbeid.
- har god IT-kompetanse
- evner å bidra til gode samarbeidsforhold, trivsel, engasjement og er kontaktskapende
- evner å jobbe selvstendig og samtidig i fellesskap med kolleger

Stillingen er plassert i kode 0922 kapellan ltr. 44-50 eventuelt kode 0930 i ltr. 51-53. Pensjonsinnskudd. Skyssgodtgjøring.

Opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til Nidaros bispedømmeråd, tlf. 73539100 eller prosten i Heimdal tlf. 72592050.

Søknad med CV, attester og referanser sendes Nidaros bispedømmeråd, Erkebispegården, 7013 Trondheim innen 24. november 2006. Attester vil ikke bli returnert.

Nidaros bispedømme

2. gangs utlysning

Sokneprest i Fosen prosti med Stadsbygd, Rissa, Hasselvika og Sør-Stjørna sokn som tjenestested.

Det er ledig stilling som sokneprest med Fosen prosti som tjenestedistrikt og Stadsbygd, Rissa, Hasselvika og Sør-Stjørna sokn som tjenestested. Den som tilsettes må påregne å gjøre noe mer tjeneste i resten av prostiet enn det som normalt tilligger en soknepreststilling.

Soknene tilsvare Rissa kommune som har ca 6.400 innbyggere. Kommunen ligger på Fosen og avstandene til Trondheim er ca 1 time. Mange som bor her pendler til Trondheim.

I Rissa sokn er det ca 3000 kirkemedlemmer, i Hasselvika sokn ca 385, i Sør-Stjørna ca 1150 og i Stadsbygd sokn ca 1650 kirkemedlemmer. Soknepresten har nå sete i Stadsbygd og Sør-Stjørna menighetsråd.

I soknene er det følgende kirker: Rissa kirke som den eneste steinkirke fra 1888, Rein kirke fra 1932; Stadsbygd kirke fra 1842, Hasselvika kirke fra 1951, Frengen kirke fra 1972 og Ramsvik kirke fra 1909.

Menighetene betjenes av 2 sokneprester, som har tjenesteuke i alle 4 sokn. I hele prostiet er det i tillegg til prosten 9 menighetspreststillinger.

Kontorsted er Rissa kirkekontor, som ligger i Rissa Rådhus. Her er det kontorfellesskap for kirkeverge, diakon, menighetssekretær, organist, sekretær, 2 sokneprester og prost. I fellesrådsområdet er det også stillinger for kirketjenere og kirkegårdsarbeider.

Kirkelig statistikk for menighetene(2004): 77 dåp, 62 begravelser, 25 vielser og 99 konfirmanter samt 98 forordnede gudstjenester i året.

De største utfordringene for menigheten er innenfor barne- og ungdomsarbeidet, herunder konfirmanntjenesten.

Soknepresten vil få ansvar for konfirmanntene i Stadsbygd og i Sør-Stjørna sokn. De siste årene har konfirmanntene kunnet velge mellom ulike grupper etter interesser.

I Stadsbygd har menigheten KRIK samlinger på fredagskveldene. Her er det også en småbarnsgruppe, som har samlinger annenhver onsdag.

I Sør-Stjørna driver menighetsrådet Stjørna fritidsklubb som har aktivitet flere kvelder i uken for forskjellige aldersgrupper. Menighetssekretæren er daglig leder for denne.

Ellers gjennomføres det skolegudstjenester i adventstiden og det gis tilbud til skolene om "Vandring gjennom bibelen" for 5. klasse.

I kommunen er det et rikt sang og musikkliv som kirken samarbeider godt med.

Skoletilbudene i kommunen er gode, Rissa har også videregående skole. Når det gjelder videre informasjon om skoler, barnehager, helse- og sosialtjeneste og forholdene i lokalsamfunnet/kommunen for øvrig, vises det til blant annet kommunens hjemmeside: www.rissa.kommune.no, hvor man også finner en link til kirken. Ellers vises også til bispedømmets hjemmeside: www.kirken.no/nidaros

I prostiet er det blant prestene behov for supplerende kompetanse innenfor barne- og ungdomsarbeid.

Nidaros bispedømme arbeider etter en strategiske plan som er gitt overskriften: "Kirken i Nidaros - sammen underveis". Bispedømmet har godt utbygde personaltiltak, herunder arbeidsveiledning og kollegastøtteordning. Bispedømmet er IA-virksomhet og vårt mål er å få en balansert alders- og kjønns-sammensetning i sokn/prosti samt legge til

rette for mennesker med redusert funksjons- evne.

Med stillingen følger det bolig med boplikt. Rissa kommune vil bygge ny bolig i boligfelt på Stadsbygda. Mange som bor her arbeider i Trondheim.

Målformen i soknene er bokmål og søkerne må opplyse om de behersker begge målformer.

Tilsetting skjer på de vilkår som til enhver tid gjelder og den som tilsettes må rette seg etter følgende:

- a) endringer i lover, tariffavtaler, reglement m.v. herunder spørsmål vedrørende tjenesteordning, beredskapsordning, tjenestebolig og husleie.
- b) avgjørelser som kan influere på tjenestens gjøremål og bosted.

Vi søker etter en prest som kan fylle stillingen i henhold til tjenesteordningen, de oppgaver og utfordringer som er beskrevet foran og som:

- gjerne har særskilt kompetanse innen barne- og ungdomsarbeid.
- evner å bidra til gode samarbeidsforhold, trivsel, engasjement og er kontaktskapende
- evner å jobbe selvstendig og samtidig i fellesskap med kolleger.

Stillingen er plassert i kode 0930 og lønnes i ltr. 51-63. Pensjonsinnskudd. Skyssgodtgjøring.

Opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til Nidaros bispedømmeråd, tlf. 73539100 eller prost. i Fosen tlf. 73852897.

Søknad med CV, attester og referanser sendes Nidaros bispedømmeråd, Erkebispesgården, 7013 Trondheim innen 24. november 2006. Attester vil ikke bli returnert.

Nidaros bispedømme

2. gangs utlysning

Sokneprest i Namdal prosti med Namsskogan og Røyrvik sokn som tjenestested.

Det er ledig stilling som sokneprest med Namdal prosti som tjenestedistrikt og med Namsskogan og Røyrvik sokn som tjenestested.

Soknene tilsvarende Namsskogan og Røyrvik kommuner som har henholdsvis 958 og 531 innbyggere. Kommunene ligger øverst i Namdalen og er en del av det sørsamiske kulturområdet. Nordlandsbanen og E6 går gjennom Namsskogan kommune. Nærmeste by er Namsos og avstanden fra Trones er 96 km.

Soknepresten har sete i Namsskogan og Røyrvik menighetsråd.

I soknene er det følgende kirker: Trones kirke fra 1832/1910, Bjørhusdal kapell fra 1970, Skorovatn kapell fra 1965 og Røyrvik kirke fra 1828/1901 med kirkestue og menighetskontor i tilknytning til kirka.

Menighetene betjenes av sokneprest. I hele prostiet er det i tillegg til prosten og prostiprest, 9 menighetsprestestillinger.

Kontorsted er Trones. Her er det kontorfellesskap med kirkeverge og sekretær for presten. Røyrvik sokn har egen kirkeverge. I soknene er det også stillinger for kirketjener og organist.

Kirkelig statistikk for menighetene fra 2005: 20 dåp, 13 begravelser, 5 vielser og 11 konfirmanter samt 68 forordnede gudstjenester.

To av de forordnede gudstjenestene i Røyrvik forrettes helt eller delvis på sørsamisk. Sørsamisk språk og kultur bør ha en naturlig plass i gudstjenestelivet i begge sokn. Det samarbeides med presten for det sørsamiske området.

Det er to syke og aldershjem som betjenes av soknepresten. Folkekirken står sterkt i Namsskogan og Røyrvik. Så godt som alle barn blir døpt og konfirmert. Det er god oppslutning om menighetens få utadrettede tiltak. Norsk Luthersk Misjonssamband har flere foreninger i området.

De største utfordringene for menigheten er innenfor trosopplæring.

I prostiet er det blant prestene behov for supplerende kompetanse innenfor dette området.

Namsskogan kommune har en egen "innflytterpakke" med flere gode tilbud det første året.

Når det gjelder utbyggingen av skoler, barnehager, helse- og sosialtjeneste og forholdene i lokalsamfunnet/kommunen for øvrig, vises til blant annet kommunenes hjemmeside: www.namsskogan.kommune.no, www.roeyrvik.kommune.no og bispedømmets hjemmeside: www.kirken.no/nidaros.

Nidaros bispedømme arbeider etter en strategisk plan som er gitt overskriften: "Kirken i Nidaros - sammen underveis". Bispedømmet har godt utbygde personaltiltak, herunder arbeidsveiledning og kollegastøtteordning. Bispedømmet er IA-virksomhet og vårt mål er å få en balansert alders- og kjønns sammensetning i sokn/prosti samt legge til rette for mennesker med redusert funksjons-evne.

Med stillingen følger det bolig på med boplikt. Boligen er under oppføring og ferdigstilles i inneværende år. Boligen bygges i to etasjer og har et boligareal på ca 137 m². 1. etasje har kjøkken og stue, et soverom, vindfang, entre, vaskerom og bad. I 2. etasje er det 3 soverom, bad, loftsstue og 4 bod. Garasjen er en dobbelgarasje med bod. To bad og et ekstra oppholdsrom i 2. etasje gjør boligen fleksibel og praktisk for en barnefamilie. Boligen ligger i et boligfelt på Trones med gangavstand til butikk og kontor.

Målformen i soknene er bokmål og søkerne må opplyse om de behersker begge målformer.

Tilsetting skjer på de vilkår som til enhver tid gjelder og den som tilsettes må rette seg etter følgende:

- a) endringer i lover, tariffavtaler, reglement m.v. herunder spørsmål vedrørende tjenesteordning, beredskapsordning, tjenestebolig og husleie.
- b) avgjørelser som kan influere på tjenestens gjøremål og bosted.

Vi søker etter en prest som kan fylle stillingen i henhold til tjenesteordningen, de oppgaver og utfordringer som er beskrevet foran og som:

- gjerne har særskilt kompetanse innen trosopplæring
- evner å bidra til gode samarbeidsforhold,

trivsel, engasjement og er kontaktskapende

- evner til å jobbe selvstendig og samtidig i fellesskap med kolleger

Stillingen er plassert i kode 0930 og lønnes i ltr. 51-63 Pensjonsinnskudd. Skyssgodtgjøring.

Opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til Nidaros bispedømmeråd, tlf. 73 53 91 00 eller prosten i Namdal tlf. 74 21 64 40.

Søknad med CV, attester og referanser sendes Nidaros bispedømmeråd, Erkebisppegården, 7013 Trondheim innen 24. november 2006. Attester vil ikke bli returnert.

Soknepresten har det koordinerende ansvar i soknet.

I Myre kirke (fra 1979) er det kontorfellesskap for alle i staben.

Tjenestebolig med boplikt ligger på Myre og ble bygget i 1964. Det vil bli gjennomført noe oppussing av boligen før innflytting.

Vi vil vektlegge personlig egnethet til stillingen.

Kvinner oppfordres til å søke.

Målform i kirke og skole er bokmål.

Stillingen lønnes etter Statens regulativ og er plassert i lønnsplanen l.tr. 51-68. I tillegg kommer særlige regulativmessige godtgjøringer.

Skyssgodtgjørelse utbetales etter Statens regulativ. Pensjonsinnskudd i Statens Pensjonskasse.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til prosten i Vesterålen på tlf. 76 16 40 30, eller ved å ringe Sør-Hålogaland bispedømmekontor på tlf. 75 54 85 50.

Søknad med CV, referanser, bekreftede vitnemål og attester sendes Sør-Hålogaland Bispedømmeråd, Tolder Holmers vei 11, 8003 Bodø innen 10.11.06.

For mer utfyllende opplysninger om stillingen se www.kirken.no/sor-haalogaland.

Se også utlysning på www.aetat.no.

Sør-Hålogaland bispedømme

2. gangs utlysning

Ledig stilling som sokneprest i Vesterålen med særskilt tjenestested Øksnes.

Øksnes sokn, sammenslått fra 2005 av Langenes og Øksnes sokn, sammenfaller med Øksnes kommune. Her finner du vel 4.600 innbyggere som bor i et naturskjønt område ut mot havet og har fisk som hovednæring. Myre er kommunens sentrum med 2.500 innbyggere.

I Øksnes kan du oppleve nytrukket, sprellende sei og torsk, speilblankt hav, midnattssol, feiende høststormer, stjerneklare vinternetter og flammende nordlys. Vi har fjell, myrer, fiskevann, øyer og fine hvite strender.

Vesterålen omfatter kommunene Andøy, Sortland, Hadsel, Bø og Øksnes. Prostiet består av 10 sokn med i alt 10 prestestillinger. De nye tjenesteordningene er implementert i prostiet. Vesterålen prosti er et beredskapsområde, og beredskapsvaktene går på omgang mellom prestene. Det arrangeres jevnligesamlinger for prestene i prostiet, med både faglig og gudstjenestelig fellesskap.

Returadresse:
Luther Forlag
Grensen 3
0159 OSLO

UTKOMMER annenhver uke på Luther Forlag og redigeres av praktikumsrektor Halvor Nordhaug, rektor Vidar L. Haanes, prost Jan Otto Myrseth og kapellan Sunniva Gylver.

REDAKSJON

Luthersk Kirketidende, v/Eyolf Berg,
Luther Forlag, Grensen 3, 0159 OSLO
Red. sekr.: Eyolf Berg
Tlf. 91 17 65 37
e-post: redaksjon.lk@lutherforlag.no

LESERINNLEGG til Luthersk Kirketidende mottas med takk, og kan sendes til ovenstående e-post adresse.

ABONNEMENT, ADRESSEENDRING O.L.:

Luthersk Kirketidende v/Bjørg Gjelsvik,
Bok & Media AS, Grensen 3, 0159 OSLO.
Tlf. 22 00 87 70. Fax. 22 00 87 71.
e-post: bjorg.gjelsvik@bokogmedia.no

Pris kr. 490,- pr. år for Norge. Utlandet kr. 550,- pr. år.
Kontonummer: 3000.14.73669

ANNONSEPRISER

Det er muligheter for følgende 7 annonsemoduler i LK:

1. *1/2 kvartside* (Høyde 42 mm, bredde 61 mm) kr 375,- +moms
2. *Kvartside* (Høyde 42 mm, bredde 127 mm) kr. 615,- +moms
3. *Halvside* (Høyde 177 mm, bredde 61 mm) kr. 1090,- +moms
4. *Halvside* (Høyde 85 mm, bredde 127 mm) kr. 1090,- +moms
5. *3/4 side* (Høyde 130 mm, bredde 127 mm) kr 1700,- +moms
6. *Helside* (Høyde 177 mm, bredde 127 mm) kr. 1940,- +moms
7. *Dobbelside* (Høyde 177 mm, bredde 2x127 mm) kr. 3500,- + moms.

ISSN 0332-5431

